

**Roberto Bellarmini Politani, Societatis Iesu, S. R. E.
Cardinalis, Institutiones linguae Hebraicæ**

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

[Genf], 1619

Partis tertiae, quæ est de Verbo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69647](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69647)

P A R S T E R-
T I A , Q V Æ E S T
D E V E R B O .

C A P V T I .

De Verbo in genere.

Verbo in vniuersum acci-
dunt sex: modus, tempus,
persona, genus, numerus,
coniugatio.

De modis, & temporibus verborum.

2 Modos Hebræi habent tres, im-
peratiuum, infinitium, & indicati-
uum: per quos Hebræi eadem effe-
runt, quæ Latini per quinque: tem-
pora tria, præteritum, præsens, & fu-
turum. Quæ omnia hunc habent
ordinem.

Primo loco statuunt ḥay nghavar,
id est præteritum, tum quod ordine
naturæ præcedat reliqua tempora,
tum

tum quòd eo contineatur thema, siue radix ipsa, vnde reliqua ferè tem-
Præteritum variis modis explicatur. pora formantur. Porrò hoc vnum
 præteritum pro loci exigentia expli-
 candum est ita, ut modò perfectum,
 modò imperfectum, modò plusquā
 perfectum tempus designet: & idem
 non modò ad indicatiuum, sed addi-
 tis præsertim certis particulis, ad o-
 ptatiuum, & ad coniunctiuum refe-
 ratur: coniunctiuum tamen per ge-
 rundia sæpius efferunt.

Benoni.

Secundo loco בִּנְוִי Benoni, id est
 intermedium, quod nos vocamus
 participium actiuum, siue præsens,
 præsentis temporis, ut לָמַד lomed, di-
 scens. Quinetiam hoc Hebræi verbū
 ipsum præsentis temporis, quo ca-
 rent, & interdum etiam imperfecti,
 circumloquuntur, tum verò solent
 cum pronomine jungere, ut אָנִי פָּקַד ani poked, ego visito. Sæpe etiam usur-
 patur substantiue pro nomine ver-
 bali,

bali, sine vlla temporis notatione, vt
sciomer, *custos*, **sciophes**, *judex*.
 Semper tamen participium, vt in a-
 liis linguis, ita in hac more nominū
 flectitur, caretq; idcirco personis.
 Vocatur autem Intermedium, quia
 utimur eo ad significandum præsens
 tempus, quod est medium inter præ-
 teritum, & futurum. Et tunc solent
 præponere pronomen, vt **אני פוקד ani poked**, *ego visito*.

Tertio loco ponunt participium
 passiuum, quod ipsi vocant **לוי pa-**<sup>Participiū
passiuum.</sup>
nghul, quæ vox desumpta est ab anti-
 quo paradigmate, vt si nos partici-
 piūm passiuum vocaremus, Amatus.
 Indicat autem rem quæ fiat, vt **נזר nagubh vapulans**. Latini, quia partici-
 piūm passiuo præsentis temporis ca-
 rent, sæpè una voce hoc reddere ne-
 queunt: interdum tamē videtur pa-
 ul habere vim participij præteriti, vt
שׁמָר sciamur, *custoditus*, seu *qui
custo-*

custoditur.

Quarto loco ponunt Infinitiuum,
quem מִקְרָב makor appellant, id est
^{Infinitius} fontē, quod videlicet modus signifi-
cur vocetur candi ab eo fluat, & in diuersa di-
fons.
scriminetur tempora. Ex infinitiuo,
qui nullius est certi generis, numeri,
vel personæ Gerundiū formant, au-
^{Gerundium.}xilio harum quatuor literarū
בְּכָל־סֵבֶב, ut infra demonstrabimus.

Quinto loco ponunt Imperati-
uum, quem Imperati-
uus. dicunt יְמִינָה, qui so-
lūm secundam personam utriusque
generis, in utroque numero com-
prehendit.

Postremò addunt Futurum, quod
nominant יְמִינָה nghathid, id est para-
tum, quod significat rem futuram
jam esse paratam, ut fiat.

Porrò hoc etiam tempus modò
per indicatiuum, modò per optati-
uum, modò per subiunctiuum, pro-
loci exigentia, vertendum erit. Est
autem

autem hujus temporis usus & varius
& frequetissimus: sacerd enim sumi-
tur pro preterito perfecto, ac potis-
simū apud Prophetas: interdum
pro imperfecto, ut Num. 10, יְהוָה
יְהוָה יְהוָה nghal pi lehova jachanu, juxta
praecepit Domini castrametabatur, in-
terdum etiam pro praesenti, vel pro
potestiali, quod Graeci, & Latini ap-
pellant: quando videlicet continua-
tio quedam actionis indicatur, ut
Eccl. 1. Quid habet homo amplius in om-
ni labore suo, נִצְבֵּא scie janghamol, quo
laborat sub Sole, vel δύναται, laborare
solet. Denique etiam non raro usur-
patur pro imperativo, praesertim in
tertia persona utriusque numeri, &
prima pluralis, quibus personis im-
peratiuuus caret apud Hebraeos, ut
Gen. 1. יְהִי אֹור, fiat lux.

De personis.

3 Personæ sunt tres, prima, secun-
da, tertia. Incipiunt autem Hebraei, à

G tertia

Cur à tertia **tertia**, & ab ea per secundam veniūt
incipiat He-
bræi. ad primā: propterea quòd semper
verbū in tertia persona simplicius
est, & inde per additionem quarū-
dam literarum, quæ ferè ex vltimis
pronominum syllabis desumun-
tur, formantur cæteræ voces.

Porrò prima persona vtriusque
numeri semper est communis ge-
neris, ut etiam præteriti tertia plura-
lis. Reliquis personis propria gene-
ra attribuuntur.

De Genere.

Genus inver-
bis triplex. 4 Genus triplex est in verbis, vt in
nominibus, masculinū, fœmininū,
cōmune: & sæpissimè ex verbo co-
gnoscitur cuius generis sit nomen
quod cum eo conjungitur. Ac pro-
pterea hoc genus à nonnullis dici-
tur nominale, vt ab eo differat,
quod est magis verborū propriū, &
verbale appellari solet: quod ferè est
quadruplex, Actuum, Passuum,

Neut

Neutrum, Commune.

De Numero.

5 Numeri in verbis non sunt nisi ^{Numeri due} duo, singularis, & pluralis: duali numero verba carent, cuius loco Pluralis usurpatur.

De Conjugatione.

6 Conjugatio propriè nō est nisi ^{Conjugatio} vna: omnia enim verba eodē modo inflectuntur: quia tamen hæc vna conjugatio (quod ad significatiōnem spectat & primas voces) octo modis variatur, eosq; modos conjugationes alij vocāt, loquemur & nos cum multis: & octo esse cō- ^{Conjugatio-} jugationes admittemus, nimirū Kal, ^{nec octo.} Niphil, Piel, Pual, Poel, Hiphil, Hophal, Hitpael: quæ omnes ita appellantur ab antiquo paradigmate יְהֹוָה panghal, feci, ut si Latini primā cōjugationem appellarent Amo, secundam Amor, &c.

Exterū ex hoc Paradigmate id

G 2 fol

solum usus loquendi retinuit, ut prima litera cujuscunque radicis dicitur **P**e, secunda **v** *Nghain*, tertia **L**amed, eodem scilicet ordine, quae tres littere in hoc verbo collocates sunt. Quare diligenter erunt notandæ, quod ubique hujusmodi appellations magno sint usui.

CAP. II.

De verbo perfecto.

Iximus de verbo in generale, nunc de utraque verborum forma dicendum est. Sunt enim verborum Hebraicorum Perfectaverunt nam. alia perfecta, alia imperfecta. Perfecta dicuntur, quæ solum tres literas habent in themate, quæ radicales dicuntur, & ex iis nulla excidit inter imperfecta. conjugandum. Imperfecta dicuntur, quæ vel constant pluribus quam tribus literis radicalibus, aut ex tribus inter conjugandum aliquam admittunt.

2 Et

DE VERBO PERFECTO. 167

2 Et quamquam sunt omnes cōjugationes, tūm perfectis, tūm imperfectis communes: earum tamen naturam, discrimina, vsum, regulas, in perfectis potissimum declarabimus: non modò quia de iis priùs agendum videtur, ut ordo ipse postulat: verum etiam quia illis cognitis, imperfecta facilius cognoscuntur.

3 Prima igitur cōjugatio ™ yā panghal, vel vſitatiūs ™ p. kal, id est leuis, seu expedita vocatur, quod nullam, initio præteriti, literam, præter tres radicales adsciscat: neq. daghes forti oneretur in secunda radicali.

4 Continet autem verba partim absolute, ut ™ p. nghanad, stetit, partī trāsitiua, ut ™ p. sciamar, custodiuit.

Paradigma verbi perfecti in prima
conjugatione Kal.

לִמְרֹת Didicim. g. ™ p. Indicative.
Didicim. g. ™ p. Præteritum.

לִמְרֹת Didicisti m. g. עָכֶר G 3 Didi

102 PARS III. CAP. II.

Discite f.g.	Qui docentur.	Didicerunt c.g.
לִמְדָנָה	לִמְדוֹדִים	לִמְרוֹן
Futurum.	Quae docetur.	Didicistis m.g.
עֲתֵיה	לִמְדָה	לִמְרָתָם
Discam c.g.	Quae docentur.	Didicimus c.g.
אַלְמֹדָה	לִמְדוֹתָה	לִמְדָנוֹ
Discet m.g.	Infinitius.	Didicit f.g.
וַיַּלְמֹדָה	פָּקוּד	לִמְרָה
Disces m.g.	Discere	Didicisti f.g.
תַּלְמָזָה	לִמְדָה vel לִמְדָר	לִמְרָתָה
Discemus c.g.	in discendo	Didicistis f.g.
נַלְמָדָה	בְּלִמְדָה	לִמְדָתָן
Discentm.g.	quum discerem, c. Particip. actiu.	בִּינּוֹנִי
וַיַּלְמֹדָה	בְּלִמְדָד	לוֹמָד
Discetu m.g.	ad discendum	Discens m.g.
תַּלְמָרָה	לִלְמֹד	Discentes m.g.
Discet f.g.	à discendo	לוֹמָרִים
תַּלְמָדָה	מַלְמָה	Imperatiuus.
Disces f.g.	Discessus f.g.	Discens f.g.
תַּלְמָרִי	צָוֵוי	לוֹמָרָה vel לִמְרָתָה
Discent, & dis- scetu f.g.	Disce m.g.	Discentes f.g.
לִמְדָה	לִמְדָה	לוֹמָרָותָן
תַּלְמָדָה	Discite m.g.	Particip. Passiu.
לִמְרוֹן	לִמְרוֹן	פָּעֹל
Qui docetur.	Disce f.g.	לִמְרוֹן
לִמְרוֹן	לִמְרוֹן	לִמְדוֹה
		לִמְפָלָה

Admonitio.

Tum in hoc Paradigmate, tum in cōsequentiibus non modo literæ, quæ radicilibus aut præponuntur, aut adduntur, siue inseruntur, sed etiam puncta singula diligenter obseruanda. Paradigmata enim instar regularum esse debent. Quare nos eā tācum persequemur, quæ ex paradigmatis cognosci nequeunt, aut à communi norma recedunt.

REGULAE.

De Præterito.

I Tertia persona, quæ est ipsa radix, vel thema, tres habet pūctorum formas. Tres terminations ter-
tiæ personæ, Prima est cum - , ut לְמַד lamad. Quæ Præteriti, forma verborum est communis. Secunda cum. וּ, ut זָקֵן zaken, senuit. Ceterū eodem prorsus modo declinatur, quo prima. וּזְקָנֵת zakanta, senuisti, וּזְקָנִית zakanti, senui, excepto Benoni, de quo paulo infrā. Tertia cū. וּיְכוֹל jachol, potuit: quæ tamen est rarissima, וּרְאֵנֶת retinet suum cholem in Præterito, præter-

G 4 quam

quam in tertia persona fæminini singula-
ris jacela, potuit, & tertia plura-
lis jacelu, potuerunt.

Exceptiones.

1 Tertia persona singularis fæminini
sub ultima radicali y vel n, habet parach
pro sceua, לְקָחַ lakachat, accepisti,
שָׁמַךְ sciamanghat.

2 Secunda radicalis interdum habet
segol in secunda persona pluralion שָׁאַלְתָּה scic
eltem, postulaстis, à quo etiam
שָׁאַלְתִּי sciaalti, sicut à יְלָדָה jalad, genuit,
jalidti, & יְרַשְׁתָּה jerisctem, hæredita-
tem adiistis, à יְרַשְׁתָּה jarasc.

De Benoni.

1 Benoni sæpe habet cholem sine van-
עֲמָד nghomed, stans, לְמָד lomed, di-
scens. Interdum etiam secundum punctū
est chiric gadol, קָטֵן tonic, sustentās.

2 In verbis secunda forma, ubi secun-
dum Præteriti punctum est tñere, Benoni
à Præterito non differt, ut ipsi zaken, se-
nuic, & senescens, seu senex: nam sa-
pè

DE VERO PERFECTO. 105
pè benoni tanquam nomen to ar videtur
vsurpari.

3 Prior vox fæminina status est abso-
luti, posterior regiminis, & affixorū. Quod
si ultima radicis sit gutturalis, pro dupli-
cē segol ponitur duplex patach, נַעֲמָשׁ scio-
manghath: quod pro sequentibus etiam
conjugationibus obseruandum.

De Paul.

Hoc participiū differt à particio con-
jugationis secundæ, quod hoc significet rem
fieri, dum adhuc sit, quæ adhuc perma-
neat. Interdum pro sciurec inuenitur kib-
butz, ut לְבָשׁ lavusc, induitus. Intransiti-
ua hoc tempore caret, ut נַפְלֵל naphal, ce-
cidit, עַמְרֵך̄ nghamad, stetit. Quædam
nomina huic participio similia videntur.
שְׁבֹן sciacun, habitator, מִזְבֵּחַ ngha-
tsum, fortis.

Appendix.

1 Quædam sunt participio vtriq; com-
munia, id est patach necessitatis, פְּנַס po-
theach, aperiens, חַוָּת pathuach, qui

G S an...

aperitur, γνῶμον sciomeangh, audiens,
 γνῶμον sciamuagh, qui auditur. *Quin*
etiam in Benoni retrocedit interdum pa-
tach ad secundam, loco tñere, γνῶμον no-
tangh, plantans, pro γνῶμον noteangh,
quæ apud Græcos & Latmos diceretur
syncope.

2 In participiis est regimen ut in sub-
 stantiis. Ergo propterea etiam puncta
 mutant, פְּלִילִי אָוֹן ponghale aven, fa-
 cientes iniquitatem.

Nonnulla utrumque participium de-
 siderant, קַרְבָּ karav, appropinquavit,
 רְחַקְקָ rachak, elongavit, & alia multa.
 Ergo in his nomen Toar loco utriusque
 participij adhibetur, קַרְבָּ karov, pro-
 pinquus, רְחַקְקָ rachok, longinquus.

De infinitiuo.

Infinitiui formæ tres inueniuntur, לְמַזֵּד, לְמַזְדָּה, לְמַזְדָּה. Pri-
 mæ (lamod) ferè usus est, ut junga-
 tur alijs modis augendi causa, ut dicetur
 par. 4. cap. 3. de Syntaxi. Cholem in ulti-
 ma

ma h̄ic frequentiūs habent actiua, quām
patach, etiam illa quorum tertia est guttu-
ralis: פָתַח pethoach, aperire, יִשְׁמַע
sciemoangh, audire. Neutra fere a-
māt patach, שָׁבַב sciechav, dōmire.

De Gerundius.

1 Gerūdia formātur è secunda, & ter-
tia forma Infinitiui, præpositis literis qua-
tuor huius vocis בְּכָלָם, quæ recepto more Literæ quo
formant ge-
literæ bichlam, vel Gerundy appellātur.
Porrò ex his primæ tres בְּכָל bichla, hoc
habent commune cum tribus literis futuri
יְהִי jiten, quòd recipiunt chiric paruum
pro sceua, sequente sceua, ne duo sceuam
initio concurrant: מ verò habet chiric se-
quente daghes, quia non est simplex lite-
ra, sed integra præpositiō מ min, quæ
abjecta secunda litera, solet ejus loco infi-
gere daghes.

2 Si prima radicis est gutturalis, quæ
requirit sceua cōpositum aut tunc lite-
ra בְּ bichla, & literæ יְהִי jiten, sub se
habebunt punctum affine sequenti, hoc est
- vel

-vel, ut **בְּעִבּוֹר** banghavor, in trans-
eundo, **בְּאַזָּר** beezor, in auxiliando,
בְּחַעֲבָר tanghavor, transibis. Idem ferè
seruatur in Imperativo, & Futuro.

3 Quod si, ut sèpè fit, gutturales simpli-
ci sceua conteniæ sint, tamen literæ serui-
les, formatiua gerundi, & futuri, suum-
vel retinebunt, ut **יִשְׁאַל** jachphots, vo-
let, **יִלְעַל** langhzor, ad auxiliadū. Por-
rò hæc tertia, & secunda regula Gerudio-
rum etiā Præterito Niphal cōmuniſ eſt.

Appendix.

1 Quod autem ad uſum, significatio-
nemq. literarum **בְּכָלָם** bichlam attinet
in gerundijs: duæ priores **בְּבָ** bich, tempus
aliquando præsens, & frequentius imper-
fectum perfectumq. respiciunt: duæ poste-
riores **בְּלָ** lam, ad futurum ferè referun-
tur. ב signifies In, Inter, Quum, Quando,
Posteaquam. Idem ferè ב. ל autem signi-
ficas ad, ut. ב è, ex, de, à, ne.

2 Ex his gerundiis efficitur uſratissima
circumlocutio conjunctiui, ut ex his exem-
plis

plus parebit: בְּלִמּוֹד נָעַר bilmod na-
nghar, in discendo puer, id est quum
discit puer, quum diceret, postquam didi-
cit, quum didicerit, vel didicisset, &c. Idē
ferè significat בְּלִמּוֹד נָעַר chilmod na-
nghar. Ita etiam נָעַר lilmod na-
nghar, ad descendum puer, id est ve-
discat: מָלֵמוֹד נָעַר millemod nanghar,
à discendo puer, id est ne discat, &c.

3 Infinitius, & Gerundia cum הַ pa-
ragogico habent plerumque sub prima
radicali, ut לְמַשְׁחָה lemosccha, ad vn-
gendum. Interdum idem est punctum
sub secunda, לְרַחֲקָה lerachoka, ad elō-
gandum: vel sub prima הַמְּצֻחָה chum-
tsa, fermentare. לְחַמְלָה lechumla, ad
parcendum. Quæ sequuntur tertiam for-
mam(לְמַד lemad) habent chiric sub pri-
ma radicali, ut לְרַכְבָּה lerivngha, ad
accumbendum: vel propter guttura-
lem לְאַשְׁמָה leascma, ad delinquen-
dum. Quòd si secunda thematis sit guttu-
ralis, sub ea erit: , sub prima לְתַאֲבָה le-
thaa

110 PARS III. CAP. II.
thaava, ad expetendum.

De Imperatiuo.

1 Fere imperatiuus sequitur terminatio
nem Infinitiu: interdum tamen in pa-
tach definit, quum scilicet verbum est neu-
trum, aut quum secunda thematis est gut-
turalis, aut terria est, n. vel y, ut שְׁבַב scie-
cav, jace, גָּל gheal, redime, מִשְׁפַּט pe-
tach, aperi.

2 Pluralis fæminina abicit interdum
ultimo ה cum præcedente camet, inter-
dum retinet camets abjecto ה, ut שְׁמַעַן
sciemanghan, audite, pro שְׁמַעַנָּה scie-
manghena, קְרָא Kerena, vocate, pro
ה קְרָאנה Kerena.

Appendix.

1 Propter נ paragogicum prima radi-
cis habet plerumque camets caio, ut זְכָרָה zocra, memento. Interdum tamē ha-
bet camets longum שְׁמֵרָה sciamera, cu-
stodi, vel cholem, ut זְעַמָּה zonghema,
detestare: atq. adeò chiric, & segol, כְּבָרָה michra, vende, עֲרָכָה aghercha, or-
dina.

dina.

2 Pluralis masculina haber interdum
sub prima radicis camets caton, ut
חרבו chorbu, desolamini, משבכ מוסכו,
trahite.

3 Cum accentibus distinguenteribus (de
quibus par. I.c.6.) pluralis masculina, à
forma שפּוֹר sciemor, facit שפּוֹר sciemor,
custodite, גָּזְרוּ ghezoru, diui-
dite: à forma חַלְלָשׁ scielach, שְׁלָחוּ scie-
lachu: יְמָנָה sciemanghu, audite.

De Futuro.

1 Formatur ab imperativo additis qua-
tuor literis, videlicet אִתְּחַנֵּן etan, quarum
אֶת est signum primæ personæ communis ge-
neris, numeri singularis, ut אלמֹד nelmod,
discam. אֶת est signum tertiae personæ, gene-
ris masculini viriusque numeri, ut יְלַכְּדָר jlmod, discet, יְלַכְּדָה jlmedu, discet.
תְּלַמְּדָה est signum secundæ personæ, generis ma-
sculini, viriusque numeri, ut תְּלַמְּדָה til-
mod, disces, תְּלַמְּדָה tilmedu, discetis,
וְ omnium personarum generis fæminini.

112 PARS III. CAP. II.

1 *Tilmor*, discet, *tilmor*, discetis,
tilmod, discet, *tilmod*, discetis,
tilmed, discet, *tilmed*, discetis,
tilmodna, discetis,
tilmodna, discetis,
tilmodna, discemus.

2 Ultimum pūctum non solum est cho-
 lem, ut *ילמוד*: sed etiam patach,
 in ijs præsertim, quæ vel neutra sunt, ut
ישכָב isccav, dormiet: vel secundam, ter-
 tiām ve gutturalem habent, ut *יגָל* ighe-
 al, redimet, *וְיִתְחַדֵּשׁ* iphtach, aperiet. Sunt
 quæ vitroque modo efferuntur, ut *וְיִשְׁבֹּתּ* ischoth, *וְיִשְׁבֹּתּ* iscbath, desinet.

Appendix.

1 Plurale fæmininum interdum abicit
 ultimum, ut *תְּלִבְשָׁנָה* tilbasna, indu-
 tis f.

2 In voce *יאנְגָה* ianghamodna, sta-
 bunt, ponitur jod loco ח, ut *יְשֻׁפּוֹתָה* isc-
 phutu, judicabūt, *תְּעִבּוֹרִי* tanghavu-
 ri, transibis, sciurec pro cholem.

3 Cholem primæ personæ futuri propter
 paragogicum transit in scena, ut *אֲשֶׁרְמָה* escm

escmēra, custodiam: rariūs incamets
caton, vt הַשְׁמָרֶה esckota, quiescam.
Quod si persona fiat Milel, manet cholem
הַשְׁמָרֶה escmōra, custodiam.

4 Obseruandum est tertiam personam
fœminini generis, numeri singularis, & se-
cundam masculinam ejusdem numeri, sē-
per esse, tum in perfectis, tum in imperfe-
ctis verbis, eandem, vt nihil vñquam neq;
punctis inter se, neque literis differant.

Conjugatio secunda Niphal.

נִפְעָל niphnghal. Litera Nun præpo-
sita initio, est character hujus conju-
gationis. In qua verbum passiuam
habet significationem, si in prima
habuerit actiuam, vt מִסְרָר masar, tra-
dedit, נִמְסָר nimfar, traditus est. Alioquin
hic habebit actinam, more deponē-
tium apud Latinos, vt נִשְׁבָע niscbangh,
juravit, נִלְחָם nilcham, pugnauit. Est e-
nim generalis regula, vt ea verba,
quæ in Kal non sunt vñitata, cujuscum-
que conjugationis sint, explicen-

H cur

114 PARS III. CAP. II.

tur juxta significationem verborum
in Kal. Interdum etiā Niphal habet
reciprocam significationem, ut Hit-
pael נִשְׁמַר niscmar, custodivit se.

Indicatus.

Præteritum.

נָלַמְדָה נָלַמְדָה הַלְמָרֵי
נָלַמְתָה נָלַמְתָה הַלְמָרְנָה:

Futurum. נָלַמְדוֹת: נָלַמְרָתִי

נָלַמְדוֹ Infinitius. אָלַמְדָר

נָלַמְתָּס הַלְמָר יַלְמָר

נָלַמְרוֹ בְּהַלְמָר תַּלְמָר

נָלַמְהָ בְּהַלְמָר גַּלְמָר

נָלַמְתָּ לְהַלְמָר יַלְמָר

נָלַמְתָּן מִהַלְמָר תַּלְמָדוֹ Imperatiu. Benoni.

נָלַמְדָה הַלְמָר תַּלְמָדוֹ

נָלַמְדוֹת הַלְמָרְנָה תַּלְמָרְנָה:

Regulae conjugationis Niphal.

De Præterito.

1 Litera Nun characteristica ha-
bet chiric, sequente sceua muto.

2 Quod

DE VERBO PERFECTO. 115

2 Quod si prima radicalis fuerit gutturalis, Nun habebit segol, vel patch pro chiric, eodem modo, quo dictum est supra in secunda, & tercia regula Gerundiorum, ut נְגַנְּבָךְ, ordinatus est, נְעַבְּרָךְ, nenghcar, turbatus est.

Appendix.

1 Reperitur tamen etiam prima radicalis cum segol, נְחַפְּכָו, nehephicu, versi sunt, נְחַרְבָּו, necherbu, occisi sunt.

2 Tertia masculina interdum desinit in cholem, נְחַתּוֹם nachtom, signatum est, נְגַתּוֹר nanghtor, exotrabilis fuit.

De Benoni.

1 Benoni habet ultimum punctum cinctus, ut differat à præterito, quod habet patch.

2 Paul participio passiuo carent quatuor conjugationes, Niphal, Pual, Hophal, & Hitpael.

Appendix.

Feminina vox posterior ob gutturalem

H 2 tere

116 PARS III. CAP. II.

tertiam recipit duplex parach, נְשִׁלְחָתּוֹ ni-
scachath, missa est, ut supra dictum est.

*De Infinitivo, Imperativo,
& Futuro.*

1 Hæc tria carent litera figuratio-
n, & ideo loco ejus infigitur daghes
in prima thematis: atque ut id senti-
ri possit, additur ad Infinitivum, &
Imperativum litera ו, quod non fuit
necessæ in futuro, quum idem præ-
stare possent literæ אֵתָן et ētan.

2 Si prima thematis sit gutturalis,
אוּר, quæ nō recipiunt daghes, mu-
tatur punctum breue literæ præce-
dētis in longum, id est chiric vel se-
gol in tsere, ut pro הַעֲבָר hinghaver, di-
cimus הַעֲבָר henghaver, & pro אַעֲבָר֙ enghaver.

3 In Infinitivo cum literis בְּכָלָם bi-
chlam interdu omittitur illud additionis
licet non semper, ut פְּצַחְתִּי be-
nghareph, quum deficeret, Thren. 2. legi-
mus pro בְּחַעַט bekenghateph. Reperi-
tur

tur etiam, licet rarissime, & pro n, nec non ipsum, seruatum in Infinitivo, & Imperativo. Item chiric sub s in Futuro, loco segol.

4 In Infinitivo, Imperativo, & Futuro, ultimum punctum fere est tse-re, sed illud mutatur interdum in segol, quando videlicet accentus retrahitur ad penultimam, ut רְשָׁמַת hisciamer, custodiri vel custodire: interdum in patach, quando scilicet ultima litera est n, vel y, quod fit gratia breuitatis, ut יְרָשָׁמַת hisciamangh, audiri, vel audire, pro יְרָשָׁמַת hisciamangh.

5 Infinitivus, & Imperativus interdum perfectus usurpat, hoc est cu litera, figurativa, נִסְלֹא nisloach, mittere, & mutare, נִלְחֹם nilchom, pugna, & pugnare.

Conjugatio tertia Piel.

בְּרֵב pinghel. Character hujus conjugationis est daghes impressum secundæ literæ radicali, præcedente

H 3 chir

chiric paruo, **לִמְדָה** limmed, diligenter dicitur. Ac primū quidem actiua hīc vehementiorem habet significacionem, ut **שְׁבַר** sciavar, fregit in Kal, in Piel **שְׁבֵה** scibber, confregit. **מִסְרָה** masar, tradidit, **מִסְרָה** misser, diligenter tradidit. Deinde quæ in Kal erant neutra, hīc sunt actiua, **הַלְךָ** halac, ambulauit, **הַלְךָ** hillec, ambulare fecit, deduxit: qua in re cum Hiphil conuenit. Tertiò sunt hīc verba contrariæ significacionis, ut **שְׁוֹרֶשֶׁת** scioresc in Poel radices egit, **שְׁרַטְשֶׁת** sciересc, radicitus euellit. Denique reperiuntur hīc verba, quæ in Kal non sunt usitata, ut **הַלְלָה** hillel, laudauit, **אַזְזֶן** azzen, auscultauit: vel quæ utrobius idem significant, ut **גַּרְשָׁנָה** garasc, & **גַּרְשָׁנָה** gheresc, ejecit.

Indicatus.

Præteritum.

לִמְרָה	לִמְרָה	diligenter didicit.
לִמְרָת	לִמְרָת	
לִמְרָתָן	לִמְרָתָן	

Ben

DE VERBO PERFECTO. ۹۱

מלמדות למדנהו Benoni.

Futurum. Infinitiuus.

מלמד

טلمדרים אלמך למן

טلمורה בלמד

טلمורת vel כלמד

טلمדר תלמד

טلمרות נלמד

טلمרותה למלמד

טلمרו ילםרו Paul.

טلمדר Imperatiu.

טلمדרים תלמד

טلمורה תלמדי

טلمורת vel תלמRNAה

Regulae conjugationis Piel.

1 Secundum punctum interdum est patach, שְׁבִבָּר scibbar, contriuit, præfertim si ultima radicalis sit ח aut י. שְׁלַח scillach, dimisit, י בְּלַע billangh, perdit.

2 Tsere ob maccaph mutatur in segol, בְּקַש-לְז bikkeslets, quæsiuit illusor. Idem accidit sine maccaph, דבר dibber, locutus est, כְּפֵר chibber, expiavit.

Hę duæ regulæ etiam in Futuro, Imperatiuo & Infinitiuo locum ha-

H 4 bent,

bent, נִגְלַי jegallach, rādet, נִשְׁלַח sciallach,
dimitte, & dimittere.

De Participiis, & Infinitiuo.

Participia hujus conjugationis, atque adeò Hiphil & Hitpael, initio asciscunt ו: & quod punctum habet hęc litera, idein quoque habent literę רֵא et an in his tribus conjugationibus.

2 Infinitivi ultimum punctum est etiam cholem יִסּוֹר jassor, corrigere.

Regula generalis hujus conjugationis.

Quando secunda radicalis est gutturalis, aut ר, quæ daghes nō admittunt, ad illud supplendum puncta brevia sub prima radicali per omnes modos mutantur in longa, scilicet chiric in tsere, patach in camers, kibbutz in cholem, ut בָּרָך berech, benedixit, מְבָרֶךְ mebarech, benedicens, מְבָרָךְ meborach, benedictus, יְבָרֶךְ jebarech, benedicer, בָּרָךְ barech, benedicere & benedic.

adn

Adnotatio.

Sapè tamē non suppletar punctum daghes, ut נִחַם nicham, consolatus est, מְפַחֵד mepached, expauescens, מְרֻחֶת metachepheh, cubans, יָנָהег jenaheg. ducet, מָהָר maher, festina, לְבָעֵר lebāgher, ad succendendum. Idq; præsttim quum secunda est y, n, aut h, vt in his exemplis apparat.

Conjugatio quarta Pual.

פעל punghal. Characteris loco habet in prima radicali kibbutz sequente daghes forti, לְמַד lummad. Est autem passiva superioris actiux: rariūs tamen usurpatur, caretq; Imperatiuo & Gerundiis.

לְמַדּוֹתִים Præteritū.

Infinitiuus.

לְמַדּתִּים

לְמַדּ

לְמַדּוֹתִים

לְמַדּתִּי

Futurum. Benoni.

לְמַדּתִּי

אַלְמַד

לְמַדּ

לְמַדּוֹ

וְלְמַדּ

לְמַדִּים

לְבִזְדָּתִם

תְּלְמַד

לְמַדָּה

לְרַטְמָן

H

נְלַמֵּר

גַּלְמָר תַּלְמָרִו
תַּלְמָרִנָּה תַּלְמָר יַלְמָר

Observationes.

1 Pro kibbutz interdum reperitur
camets sceua, ut שְׁדֵד scioddad, vastatus
est, & sciurec abjecto dages, ut יַלְדֵי
julad, natus est. Quædam tamē exem-
pla habent יַלְדֵי jullad.

2 Quando secunda est gutturalis,
aut resc, prima habet cholem, רַעַךְ
donghach, extinctus est, טֹרֶף toraph, ra-
pius est. Sic futurum יְבָרֶךְ jeborac, be-
nedicetur. n tamen ante se recipit kib-
butz, רַחֲצָה ruchats, lotus est:

Conjugatio quinta Poel.

לְיִוָּפָן ponghel. Cujus figuratiua est
vau quiescens in cholem post pri-
mam thematis, ut שָׁמֵד sciomer. Dici-
tur עֲבָנָן binjan merubbangh, con-
jugatio quadrata, propter quatuor
literas quibus constat: et si vau pun-
cti potius quam literæ munus obit.
Significationem habet communè,
hoc

hoc est modò actiuam, modò passiuam, ut apud Latinos dicitur, amplexor.

Præteritum.

לומָרְוּ	לומָרְדֹּת	לומָרְדֹּת
לומָרְיָה	Paul.	לומָרְתָּה
לומָרְנָה:	סְלִומֶרֶךְ	לומָרְתִּי
Futurum.	מְלוּמְרִים	לומָרְדוֹ
לומָרְהָא	מְלוּמְהָה	לומָרְתָּם
לומָרְהָותָה:	מְלוּמְרוֹתָה	לומָרְנוֹ
Infinitus.	תַּלְוֵמָה	לומָרְהָה
לְלֻזְמָרְדָּה	לְלֻזְמָרְדָּה	לומָדָת
יְלֻזְמָרְדָּה	בְּלֻזְמָרְדָּה	לְזָמְרָתָן:
תַּלְוֵמָה	בְּלֻזְמָרְדָּה	Benoni.
תַּלְוֵמָה	לְמַלְוֵמָרְדָּה	מְלוּמְרִים
תַּלְוֵמָה	מְלוּמְדָה	מְלוּמְדָה Imperatiu.
	yet	לְזָמְרָתָה

Observationes.

1. Hæc conjugatio non differt, quod ad inflexionem, à Piel, nisi in prima radicali, quæ semper habet yau quiescens in cholem.

2. Int

2 Interdum terminatur verba hu-
jus conjugationis in patach, vel ca-
mets, quum potissimum sumuntur
in passiva significatione.

Adnotatio.

Verba perfecta raro admodum in hac
conjugatione usurpantur, sed per eam po-
tius inflectuntur, quorum secunda rau, vel
jod quiescit, ut בָּנָה bin, intelligere, בְּכוּ
cun, parare. Item nonnūquam defectua
nghajin, ut בְּלַל golel, voluere. De qui-
bus suo loco.

Conjugatio sexta Hiphil.

Pro charactere habet ה initio, &
jod ante ultimam, ut הִלְמִיד hilmid. Si-
gnificat propriè alicujus actionis es-
se auctorem, suasorem, impulsorem,
ut שָׁכַב sciachav, jacuit, in Kal, in Hi-
phil הִשְׁכַּחַ hischachiv, fecit jacere, hoc est
prostravit, aut aliquid hujusmodi.
Ergo quæ in Kal sunt Neutra, hic
sunt Actiua: & quæ ibi simplicem a-
ctionem significabant, hic duplicem
indic

indicant: ut שָׁמַע sciamangh, audierat,
hischiangh, fecit audire, auditum.
restituit. Quędam tamen h̄ic simpli-
cem tantum actionem habent: ve-
rūm ea erunt in Kalferē inusitata, ut
הִשְׁלִיךְ hisclic, projectit.

תלמידו Præteritum. תלמידו

Paul. תלמיד fecit di-
secre.

תלמידנה: תלמידת Futurum. תלמידת

אלמיד מלמד תלמידו

ילמוד תלמידות

Infinitius. תלמיד תלמידנו

נלים תלמידה

ילמיד תלמידה

תלמידו תלמידתנן:

תלמיד מלהלמוד Benoni.

תלמיד ללהלמוד

תלמידים מהלמידים תלמידנה:

Imperatiu. תלמידה vel תלמיד

Observationes Conjugationis Hiphil.

De

De Præterito.

1 Si prima sit gutturalis, quæ plerumque habet sceua compositum, figuratiua ה habebit segol, ut ^{הַעֲמִיד} henghemid, constituit: vel patach, si vau copulatiua præfigatur, ו הַעֲבָרָת vəha-nghavadta, & seruire fecisti: interdum tñere, חַעֲבָרָת henghauarta, transfire fecisti. Segol etiam, sed rarissime. הַכְלִמּוֹנָה hechlamnu, erubescere fecimus.

De Participiis.

1 In utroque participio abjicitur litera ה, & punctum ejus trahitur ad literam מ euphoniaz gratia: dicitur enim מַהְלָמִיד malmid, pro mehalmid. quod idem seruatur in futuro sub literis אֵיתֶן etan, ut אלְמִיד almid, pro אהַלְמִיר ahalmid. Aliquando tamen præter regulam in futuro repetitur ה he simul cum literis יְתֵן etan, ut יְשִׁיבֵה jehosciangh, saluabit, pro יְשִׁיבֵה josciangh.

2 Benoni sub מ detinet patach etiam

tiam ante gutturales, ut מַעֲמִיד *manghamid*, constituens. In plurali reperi-tur nonnunquam sceua pro jod, ut מְחַלְמִים *machlemim*, somniantes.

3 Paul sub מ habet interdum ca-mets sceua, ut מְשׁוֹר *moszar*, duplicatus est, & chiric, מְשֻׁחָת *mischat*, corruptus.

4 Prima radicis, si fuerit gutturalis, requirit camets sceua, & camets sub מ, ut מְעַמֵּד *manghomad*, status. Quod idem in toto Hophal quoq; serua-tur, ut sint puncta similia.

De Infinitiu, Imperatiuo, &

Futuro.

1 Horū triū vltima syllabarecipit səpè tsere pro chiric, ut הַשְׁלִק *haslech*, projice: etiam jod quiescente inter-dum adscripto, ut יְמִסְרֵר *jamser*, trade-re faciet. Verūm tsere ob maccaph, transit in segol, ut הַשְׁלִקְנָא *hasclena*, projice quæso.

2 Eadem vltima reperitur etiam cum patach, ut הַנְּחַת *hanchath*, descen-dere

dere, fac, præsertim propter gutturales ח, י, ר, ut יבְּתָח javtach, faciet fidere, יַחֲמַג hascmangh, fac audire, הַפְּצָר haptsar, fac transgredi.

3 In futuro plurali secunda radicalis inuenitur cum sceua, וַיַּדְרֹכְךָ ut jadrechu, tendent, pro וַיַּדְרֹיכְךָ jadrichu.

4 Gerundijlitera נ formatiuæ, interdum abjicit ה, ejusq; punctum ponit sub litera formatiuæ, ut לְשִׁבְתָּה lascbith, ad cessare faciendum, pro לְהַשְׁבִּית lehascbith.

Appendix.

1 Iod ultimæ sepe desideratur, manente solùm chiric paruo sub secunda radicali, ut יַמְשֵׁל lascmiagh, ad faciendū audiare, הַשְׁמִיד hascmidam, disperdere eos.

2 Infinitius sub ה interdum habet chiric, ita ut voce à praeterito non differat, ut הַשְׁמִיד hiscmid, disperdere: interdum segol propter primā gutturalem, ut חַזְקֵי hecheziki, apprehendere me.

3 Aleph,

3 Aleph reperitur pro ה, ut אשכום זא ascim, manè surgere, אברך, ואavec, genuflecte. Hoc enim per Imperatiuum plerique explicant.

Conjugatio septima Hophal.

הפעיל hophnghal. Characteristicam habet literam ה cum camets cateph. Continet Passiva respondentia Acti uis in Hiphil, ut הולמְד holmad, factus est discere, hoc est alterius auctoritate didicit, &c. Caret non modò Paul Participio, sed etiam Imperatiuo, & Gerundiis.

rundiis, & Im Benoni. Præteritum.

peratiuo caret

הלםר

הלםר

hæc cojugatio.

הלםרים

הלםרת

Futurom.

הלםרתי

אלפָך

הלםרו

ולמְרָך

הלםרות

Infinitiuus.

הלםרנו

גָּלְמָך

הלםרה

Participio,

הַרְמָרָת

Præterito, Ge

הַלְמָרָתָן :

הַלְמָרָה

הַלְמָרָתָן :

הַלְמָרָה

הַלְמָרָתָן :

הַלְמָרָה

הַלְמָרָתָן :

הַלְמָרָה

I

תָלִמְדֵי תָלִמְדָנָה

Observationes conjugationis Hophal.

1 Sub He, & literis futuri interdū loco chatephcamets inuenitur kibbutz, ut **הַשְׁלֶבֶת** *huslecha*, projecta est, vel 2, ut **הַחֲלָל** *huchal*, cæptum est.

2 Si prima thematis fuerit gutturalis, sub illa erit camets sceua, & sub ה camets in tota conjugatione, ut **הַעֲבָר** *hangavor*, trajectus est:

Appendix.

Conjugationes merè passiuæ, ut Pual, & Hophal, magna ex parte sunt mutilæ, & olim Præteritum, & Futurum habebant. Porro in his nomen agentis non exprimitur: ideo carent Imperatiuo. Niphal tamen quum est reciprocum, habet Imperatiuum, ut **הַשְׁמָר** *hischamer*, custodi te, caue. alias ferè illo caret.

Conjugatio octaua Hithpael.

הַתְּפִיעַ hithpanghel. Formatur ab Imperatiuo piel, cui characteris loco גַּם syllaba præfigitur, ut **לִפְנֵי** lamm

DE VERBO PERFECTO. 131
 lammed, sic הַלְמָד hithlammed. Est autem actiua, & passiua simul. Significat actionem eiusdem in seipsum, ac propterea nulla est passiua, quæ illi respondeat. Interdum tamen est significationis Kal, ut חַחְלָק hithhalleq, ambulauit. Quædam etiam hic simulationem declarant, ut הַתְעַשֵּׂר hithnascier, simulauit se diuite, חַחְלָל hithchal, simulauit se ægrotum: quod Itali dicent, Fece dell' ammalato, Si fece ricco.

Præteritum.

Imperatiu.	מַתְלִמְדִים	הַתְלִמְדָר
	מַתְלִמְדָה	הַתְלִמְדָת
Vel	מַתְלִמְדָת	הַתְלִמְדָתִי
הַתְלִמְדוֹן	מַתְלִמְדָתָה	הַתְלִמְדָתָה
הַתְלִמְדוֹר	מַתְלִמְדָות	הַתְלִמְדָות
הַתְלִמְרוֹנָה:	מַתְלִמְדָותָה	הַתְלִמְדָותָה
Futurum.	Infinitiuus.	הַתְלִמְדָתָם
		הַתְלִמְדָתָנוּ
אַתְלִמְדָר	הַתְלִמְדָה	הַתְלִמְדָה
וַיַּתְלִמְדָר	בַּתְלִמְפָר	הַתְלִמְדָת
תַּתְלִמְפָר	כַּתְלִמְפָר	הַתְלִמְדָתָה
נַתְלִמְפָר	לְהַתְלִמְפָר	הַתְלִמְדָתָה
וַיַּתְלִמְרוֹ	סַתְלִמְפָרָה	Benoni.
		מַתְלִמְדָר
		תַּתְלִמְדָר

תְּתַלְפָרֹו תְּתַלְמְרָנָהָו
תְּתַלְפָרֶק

*Observationes Conjugationis
Huthpacl.*

1 Secunda radicalis habet daghes,
vt in *Piel*. Ideo, si illa fuerit *x,y,aut r*,
præcedens habebit camets pro pa-
tach, vt *הִתְפָּאֵר hithpaer*, gloriatus est.

2 Tsere vltimæ syllabæ mutatur
in segol, si sequatur maccaph, vt
*נוֹחַ-הִתְהַלְךָ-גָוֹן hithhallex Noach, ambulauit
Noë*.

3 Ultima admittit etiam patach,
vt *חִזְקָה hithchazzak*.

4 Interdum sub litera *ה* ponitur
camets sceua, vel kibbutz, loco chi-
ric, vt *הִתְפָּקֵר hithpakked*.

5 Interdum *ה* excidit, & loco ejus
ponitur daghes in prima thematis:
quod ferè vsu venit, quando prima
thematis est *ת t*, *ב b*, *ר r*, ne duæ li-
teræ ejusdem soni concurrant, vt
*הַתְּהִרְתָּהָר buttaher, mundauit se, pro
hitt*

Appendix.

1 Syllaba הַ Semper præponitur Imperativo Piel, exceptis verbis, quæ primam radicalem habent ynam ex his quatuor, שׁ, צ, ס, ז, quæ enim inchoantur à בּ, vel וּ, non ponunt n illius syllabæ characteristicae ante primam radicalem, sed post, ut hischammer, custodiuit se, non hisciammer, הַשְׁמָר sciamar, הַסְתִּבֵּל hishabbel, onerauit se, הַסְבֵּל hisabbel, הַסְבֵּל saval. Quæ à שׁ, non modo postponunt n, sed etiam mutant in וּ, ut הַצְדָּקָה hitstaddek, justificauit se, non הַצְדָּקָה hitstaddek, אֶזְרָקָה tsadak. Quæ à ז, postpositum illud n vertunt in רּ, הַזְדָּמָן hizdammen, constituit se, non הַזְדָּמָן hizhammen, אֶזְמָן zaman. Fit autem hujusmodi in his omnibus immutatio ad cacophoniam evitandam.

2 Nonnunquam loco n primæ hujus cōjugationis literæ reperitur נ, ut אֶתְחָבֵד I 3 . ethch

134 PARS III. CAP. II,
ethchabber, pro התחבר hithchabber.

3 Ea verba, quæ habent Poel, (de quibus suprà, (mutant etiam Hitpael in Hitpoel, quod eodem modo flectitur, quo Poel,

Exemplum omnium conjugatio.

8	7	6	5
הפעל	הפעיל	הפעיל	פועל
התפקיד	התפקיד	התפקיד	פקיד
visitauit seipsum.	prefectus est ad visitandum.	prefecit ad visitandum.	visitauit, v. visitatus est.
visitans seipsum.	prefectus ad visitandum.	praficiens ad visitan- dum.	visitans, vel visitatus.
caret.	caret.	caret.	caret.
התפקיד	התפקיד	התפקיד	פקיד
visitare seipsum.	prafici ad vi- sitandum.	praficere ad visitandum.	visitare, vel visitari.
visitata rei- psum.	caret.	caret.	caret.
התפקיד	התפקיד	התפקיד	פקיד
visitabo me ipsum.	praficiar ad visitandum.	praficia ad visitabo vel visitationem.	visitabo, vel visitaro.
אתפקיד	אתפקיד	אתפקיד	פקיד

prap.

DE VERBO PERFECTO. 135

præpositis literis duabus characteristicis
חַת. Atque hæc de verbis perfectis dicta
sint.

num, temporum, ac modorum Verbi.

4	3	2	1	
פָּעֵל	פָּעֵל	נְפָעֵל	קָל	
פָּקָר	פָּקָר	נְפָקָר	פָּקָד	עָבֵר
diligenter vi- sitatus est.	diligenter vi- sitans.	visitatus est.	visitauit.	Præteritum.
פָּקָר	סְפָקָר	נְפָקָר	פָּקָד	כִּינּוֹנִי
diligenter vi- sitatus.	diligenter vi- sitans.	visitatus.	visitans.	participium præsens seu actiuum.
careb.	מְפָקָר		פָּקָוד	פָּעוֹל
	diligenter vi- sitatus.	careb.	visitatus.	participium præteritum seu passiuum
פָּקָוד	פָּקָר	חֲפָקָר	פָּקָוד	סְקוּר
diligenter vi- sitari.	diligenter vi- sitare.	visitari.	visitare.	infinitiuus.
careb.	פָּקָר	הַפָּקָר	פָּקָוד	צְווּי
	diligenter vi- sita.	visitare.	visita.	imperatiuus.
אֲפָקָר	אֲפָקָר	אֲפָקָר	אֲפָקָוד	עַתִּיר
diligenter vi- sitabor.	diligenter vi- sitabo.	visitabor.	visitabo.	futurum.

I 4 CAP

CAP. III.

De Verbis defectiis.

Verba defe-
ctiva.

Erba imperfecta ad quatuor classes reuocari possunt: quædam enim sunt defectiva, quæ videlicet inter conjugandum aliquam literam perdunt, & ejus loco substituunt dages: Quiescentia quædam sunt quiescentia, ea nimirum, quæ literam aliquam inter conjugandum amittunt, & ejus absentiam longa motio- ne compensant.

Composita.

2. *Alia dicuntur composita, quod ex defectiis, & quiescentibus, vel ex vario genere quiescentium constent.*

Verba 4. vel
5. literarum.

3. *Alia denique quatuor, vel quinque verba nominantur, quibus anomala quædam addi possunt. Atque ut à defectiis incipiamus:*

Defectivoru-
m tria genera
tinentur: *Primum enim defectiva sunt, quorum prima radicalis est ɔ, vt ɔnɔ na- gasc, appropinquavit, & quorum prima radicalis est ɔ, sequente x, quæ fermè sunt*

sunt sex, יָצַב jatsav, stetit, יָצַג jatsag, posuit, יָצַגְנִי jatsangh, stravit, יָצַק jatsak, fudit, יָצַר jatsar, formauit, יָצַת jatsath, combuslit. Excipitur נִצְאָה jatsa, exiuit, quod est ex quiescentibus compositis. Postremo quae tertiam thematis habent similem secundæ, ut גָּלָל galal, volvit.

5 Porro hæc omnia tria genera et si defectiva dicuntur, non tamen propterea ubique deficiunt. Omnia enim in certis quibusdam conjugationibus, aut modis, aut temporibus leges Perfectorum sequuntur. Multa verò per omnes fermè conjugationes perfecta sunt, neque ullum usquam defectum patiuntur, ea præseritum quæ inchoantur אֶת, & secundam radicis quiescentem, aut gutturalem habent, ut נֹעַ nuv, crescere, נֹעַ nuach, quiescere, quæ daghes non admittunt, quo absentia literæ demonstretur. Sed hæc usu facilius cognoscuntur.

6 Nunc singulorum generum exempla subiiciemus: atque, ut consulatur breuitati,

I s ea

ea ferè referentur in tabulas, quæ discrepant à perfectis. In extremum tamen librum paradigmata eadem integra coniicientur, ne quis forte illa desideret.

Conjugationes defectiuorum Pe

Nun, & Pe Iod.

Niphal. Imperatiū. Verbū Kal.

Præteritum. ^{accedē} גַּנְשׁ ^{appropinquauit} גַּנְשׁ vel גַּנְשׁ

גַּנְשׁתָּעֵל ^{accedē} גַּנְשׁ גַּנְשׁ

גַּנְשׁתָּה Benoni.

גַּנְשׁתָּעֵל ^{appropinquans} גַּנְשׁנה: גַּנְשׁנה:

Benoni. Futurum. ^{accedam.} גַּנְשׁיִם ^{accedam.} גַּנְשׁ Paul.

גַּנְשׁ גַּנְשׁ יְגַנְשׁ

Hiphil. ^{accedē} תְּגַנְשׁ

Præteritum. ^{accedē} תְּגַנְשׁ Infinitiuus.

תְּגַנְשׁוֹ ^{appropinquare} תְּגַנְשׁ

תְּגַנְשׁתָּה

Benoni. תְּגַנְשׁ

תְּגַנְשׁיִם

תְּגַנְשׁנה: תְּגַנְשׁתָּה

Paul.

מַנְשׁ

מַנְשׁ

מְגַשִּׁים	יָנִישׁ	הַגְשִׁים
Infinitius.	תְּגִשֵּׁשׁ	Infinitius.
הַגְשֶׁה	Hophal.	הַגְשֶׁה
Futurum. Præteritum.	כְּהַגְשִׁישׁ	
אֲנִישׁ	הַגְשֶׁה	Imperatiu.
וְגִשָּׁה	הַגְשֶׁה	
תְּגִשָּׁה	הַגְשֶׁה	
Benoni.	הַגְשִׁישׁ	
	הַגְשֶׁה	Futurum.

Regulæ.

Kal. לְקַחַ lakach, cepit.

Præteritum, Benoni, & Paul de more perfecta sunt, nisi quod pro נְקַלָּ lakach, semel invenitur נְקַקָּach, & cum affixo כָּחָם Kacham, cepit eos.

וְקַחַן Infinitius.

לְקַחַן קְחָנָה: capere. vel קְחָתָה Futurum.

וְקַחַי capiam. נְקַבָּ Imperatiu.

וְקַחַתָּה תְּקַחַתָּה: capere. vel נְקַבָּה

In reliquis perfectorum more flectitur.

Inu

Inuenitur tamen נְיַקְקָחַ, capie-
tur, ex futuro Hophal pro נְיַקְלָיִלְכָחַ.

1 Eadem ratione inflectuntur
verba, quæ inchoantur per nun, &
quæ per iod, sequente y, ut נְיַצְבֵּא jatsav,
stare, excepto verbo נְיַצְפָּא jatsfa, exire,
quod non ex defectiuis, sed ex quie-
scentibus est.

1 Ad hanc eandem formam per-
tinent quatuor alia verba, נְיַקְלָקָחַ,
accépit, נְיַתְחַנֵּה lathangh, eradicauit, נְיַגְנָחַ ja-
nach, reliquit, & נְיַקְאָפָה jakaph, circuiuit. Ve-
rum tamen tum hæc, tum cætera de-
fectiua. Pe Nun, & Pe Iod in Præteri-
to, & in Participiis Kal, & in Infiniti-
uo, Imperatiuo, & Futuro Niphil,
& in toto Piel, Pual, & Hithpael, ni-
hil differunt à perfectis. Ex his qua-
tuor, quia primum est usitatissimū,
libuit ejus inflexioneum, qua defec-
tiuum est, adscribere.

3 In futuro Kal, & Hiphil, si secun-
da thematis non sit capax daghes,
debet

debet sub literis יְהִי et an constitui
tsere, vel certè more perfectorum in-
flectendum ejusmodi futurum non
abjecto nun, ut יְהִי jechath, descendet,
pro תְּהִיחָה: יְנַאֲפֵה, adulterium
committet, pro יְאַיָּה iaph. Quamquam
multa reperiuntur, quæ possent da-
ghes suscipere, & tamen more per-
fectorum inflectuntur.

4 Imperatiuus Kal in his omnibus
interdum pro patach habet cho-
lem, ut שׁוֹגָס, accede, & tsere, quod
propter maccaph migrat in segol,
נְשָׁהֶלֶת ghesc halea, accede huc.

5 Infinitiuus Kal abjecta prima ra-
dicali, adiungit tertiae literę n. Quòd
si tertia sit gutturalis, capit geminum
patach pro doplici segol, ut אַיְלָנָגָה gangh, tetigit, וְגַנְגָה ganghath.

6 Futurum horum verborum in-
terdum terminatur in cholem more
perfectorum, ut יְפֹלֵל ippol, cadet, pro
יְפֹלֵל ippal.

7 Interdum excidit daghes ob eu-
phoniam , & nullo modo absentia
ejus suppletur, vt וַיָּסֹעַ vajisenghu , &
profecti sunt.

8 Præteritum Niphal siquidem
habeat secundam gutturalem , & à
perfectis desciscat, habebit quoque
tfere sub Nun, vt נָרְתָה nearta , projecisti
à corde, near , projecit à corde . Verùm
si secunda fuerit n, nulla fit compen-
satio, vt נִחַם nicham , pœnitentia ductus
est. Quædam habent cholem, vt
נְמֹל nimmol, circumcisus est. Legitur etiā נְגֻפָה nig goph, percuti, pro הַנְגָה hinnagheph.

9 Futurum Hiphil in quibusdam
daghes longa vocali compensat, ve
vannavel, & cecidimus , וַיָּזֶר vaia-
zed , & pulmentum toxit , וַיָּשֶׁר vayasar,
& secuit. At לְנַפְׂלֵל lanphil, ad deturban-
dum, pro לְהַנְּפַל lehanphil.

*Conjugationes defectiorum dupli-
cantium secundam.*

Hæc verba sæpè perfectorū mo-
re

re flectuntur. In tribus certè conjugationibus, Piel, Pual, & Hithpaēl, non inueniuntur, nisi perfecta. In reliquis tamen sāpius abijciunt secundam radicis, & ejus loco infingunt dages in tertia: si quidem alia sequatur litera: nam dages forte aliquin sentiri non posset. Nec raro euphonix causa inflectuntur per Poēl, ut נוֹלֵל golel, volvit, &c. atque inde formatur Hithpoēl, ut הַתְגָּלֵל hithgolel, volvit scilicet.

Kal.

Infinitiuus. Benoni. Præteritum.

סוב	סב	סב	circuiuit.
בָּסָוב	סְבִוִם	סְבִוִם	
בָּסָוב	סְבִהִי	סְבִהִי	
לְסָוב	סְבִוָה:	סְבִוָה:	

מְסֻובִי Paul.

Imperatiu.	סְבָנוּ	סְבָנוּ
סוב	סְבּוּבִים	סְבּוּבִים
סוב	סְבּוּכָה	סְבּוּכָה
סוב	סְבּוּכּוֹת:	סְבּוּכּוֹת:

סְבִיָּנָה:	תַּסְבֵּב	Benoni.
תַּסְבֵּי	נֶסֶב	Futurum.
תַּסְבִּנָה:	נֶסֶכִים	אֲסֹבָב
	נֶסֶבָה	יְסֹבָב
Hiphil:	נֶסֶכּוֹת:	מְסֹבָב
Præteritum. Infinitius.		נֶסֶכּוֹב
	הַסּוֹבָב vel הַסּוֹבָב הַסּוֹבָב	יְסֹבָבוֹ
	בְּהַסּוֹבָב	מְסֹבָבוֹ
	כְּהַסּוֹבָב	מְסֹבָב
	לְהַסּוֹבָב	מְסֹבָבוֹ
	כְּהַסּוֹבָב : הַסּוֹבָבָם	חַסְבִּינָה:
		Imperatiu.
	הַסּוֹבָב vel הַסּוֹבָב הַסּוֹבָב	Niphal.
	הַסּוֹבָב	Præteritum.
Benoni.	הַסּוֹבָבָן:	נֶסֶבָת
	מְסֹבָב	נֶסֶכּוֹת
	אֲסֹבָב	נֶסֶבָוֹת
	יְסֹבָב	נֶסֶכּוֹתָם
	תַּסְבֵּב	נֶסֶבָנוֹת
Paul:	נֶסֶבָה	נֶסֶבָה
	יְסֹבָב	נֶסֶבָות
	תַּסְבֵּב	נֶסֶבָותָן:
		מָוֹם

הוֹסֵבָה	נִסְבָּה	מוסכָה
הוֹסֵבּוֹתָה	יִסְבּוֹתָה	מוסכּוֹתָה
הוֹסֵבּוֹתָןָה	תַּסְבּוֹתָןָה	Infinitius.
Infinitius.	תַּסְבָּה	הַסְבָּה
הוֹסֵבּ	תַּסְבִּי	בַּהֲסָבּ
Futurum.	תַּסְבִּינהָה	בַּהֲסָבּ
אָסֵב		Imperatiu.
וַיַּסֵּבּ Hophal.		הַסְבָּה
תַּוְסֵּבּ Præteritum.		הַסְבּוֹתָה
נוֹסֵבּ	הוֹסֵבּ	חַסְבִּי
וַיַּסְבּוּתָהּ	הוֹסֵבּוֹתָה	הַסְבִּינוֹתָה
תוֹסֵבּוֹתָי	הוֹסֵבּוֹתִי	Futurum.
תוֹסֵבּ	הוֹסֵבּוֹ	אָסֵב
תוֹסֵבִי	הוֹסֵבּוֹתָם	וַיַּסֵּבּ
תוֹסֵבּוֹנוֹתָהּ	הוֹסֵבּוֹנוֹתָהּ	תַּסְבּ

*Observationes geminantium secundam
prima conjugationis Kal.*

I Præteriti prima syllaba habebit
camets, si tertia radicis respuat da-
ghes, ut אֶרְזִית aroti, maledixi, ab אֶרְדִּ
arar: ob n tamē nihil mutatur, ut
שְׁחִזְקִית sciachoti, humiliavi me, à חַחְשִׁ sci-
K cach,

chach: legitur quoque בָזֵן bazeu, diri-
puerunt, pro בָזֵעַ bazeu, & תְמִנָה tamna,
consummarunt, pro תְמִנוּ tamenu.

2 Benoni Kal interdum reperitur
cum cholē loco camets, ut תְוִת tom,
perficiens, pro תְמִתָה tam, quod ob mac-
caph transit in camets caton, ut
תְסִרְךָ tom derec, perfectus via, id est,
viuendi ratione. Quamquam hæc
verius nomina censemur. Horum
enim Participium potius perfectum
est, ut נֹלֵל golel, voluens, סֹבֶב sovev, cir-
cuiens.

3 Infinitiuus non semper habet
cholem, sed aliquando sciurec, ali-
quando patach: aliquādo etiam ad-
ditur tau cum cholem, ut בָור bur, e-
ligere, רְדַר rad, expandere, שְׁפֹת sciam-
mōth, desolare, à verbis בְּרַר barar, רְדַר
סְמַמָּה sciamam.

4 Imperatiuus habet etiā camets
loco patach, & daghes, ut קְבַע kava,
maledic, אֲרַה ara, idem. Non nunquam
sciur

sciurec, ut ^{תְּנִיעֵנָה} nghuzzā, robora. His
tribus paragogica quoq; addita. Re-
liquæ voces reperiuntur interdum
cum camets caton loco cholem, ut
^{רַנְנָה} ronnu, canite, ^{תְּמִנָּה} tommena, consam-
mamini, vel cum kibbuts, ut ^{כְּמִינָה}
tummena, idem.

5 In futuro cholē aliquando mu-
tatur in sciurec, ut ^{רְשִׁי} jasciud, diripier.
Quando accedit vau conuersuum,
& accentus ponitur in penultima;
vertitur in camets chatuph, vel in
kibbuts, sed rariūs, ut ^{וַיְהִי} vajahom,
& conteret, ^{וַיְהִי} vajarom, & exaltabit,
^{וַיְהִי} vajarum, & produxit vermes. In-
terdum præter omnem regulam in-
uenitur daghes in prima thematis,
quod erat futurum in secunda, ut
^{אֲפֻן} ekkov, maledicam. Num. 23.

Observationes eorundem in Niphal.

1 Præteriti tertia plerunque habet
camets: interdum tamen etiam chi-
ric, præsertim in iis, quorum prima

K 2 radic

radicalis est ה, vt נְחַת nichath, contri-
tus est. Interdum cum tsere, vt נְחַנְתָּ ne-
chanta, venusta fuisti. Sub prima radi-
cali reperitur etiam camets, vt נִחְלָל nichal, pollutus est, aut tsere, vt נִמְסָ names,
dissolurus est, aut cholam, vt נְגֹזָ nagoz,
consus est: idq; in plurali potissimum,
vt נְגֹזְזָ nagozzu. Tertia fœminina in
quibusdam verbis sine daghes, vt נְבָקָה naveka, euacuata est, pro נְבָקָה na-
vaka, & cum daghes, vt נְסָבָה naseb-
ha, versa est. In plurali Kibbutz pro i,
vt נְשִׁיאָדָן neshiaddanu, vastatis sumus.

2. Benoni sub prima radicali ad-
mittit & tsere, vt לְבָנְמָס lev names,
cor liquefactum, נְסִיבָה nesibba, causata;
legitur pro נְסִיבָה nesabba.

3 Imperatiuus, si tertia respuat da-
ghes in plurali sic scribitur, הַבְּרָא hib-
baru, mundamini. Eandem ob causam
sub ה ponitur tsere, vt הַחְלָל hechal, pol-
luere, seu pollui.

4. Futurum terminatur etiam in
chol

cholem, *vt יִשְׁכַּו* *issciom*, deuastabitur,
 quod in ceteris quoq; vocibus ma-
 net, *vt יִשְׁכֹּו* *issciommu*, deuastabuntur, &c.
 Item in Kibbutz, *vt יִתְמַרֵּם* *ittum*, *כָּסֻם-*
metur. Nonnunquam daghes & pū-
 etum breue mutantur in tsere (præ-
 fertim si radicalis non admittat da-
 ghes) *vt יִמְרֶר*, amarus erit, *לְקָנֵא*
ekal, despiciam, יְחַלֵּל iechal, polluetur, *אַיִתָּם*
etham, perficiam: ubi jod præter nor-
 mam additur. *וִידְמֹן iddemu*, similes e-
 runt, *וִיתְמֹנוּ itemu*, perficientur, atque alia
 reperies generis ejusdem, *pro דְמֹן iddammu*, & *וִימְנֹן ittammu*.

Observationes eorumdem in Hiphil.

1 Præteritū in tertia persona sin-
 gulari masc. sub 7 habet tsere: in re-
 liquis cataphi patach, aut solum pa-
 tach ante gutturalem, *vt הַחֲלֹתָה cœpisti*. Tsere vltimæ in cæte-
 ris etiā tertiiis seruatur cum daghes,
 vel sine eo, *vt הַיְעַנְתָּה hēgheza*, obfirmavit.

2 Vltima recipit quoque patach

K 3 tum

750 PARS III. CAP. III.
tum in præterito, tum in Benoni, ut
פָּרָה hedak, comminuit, **מְדָקָה** medak, com-
minuens.

3 Futuri literæ sortiuntur etiā pa-
tach cū daghes, ut **יִסְבֶּה** iassev, diuertere
faciet: & sine daghes, aliave compen-
satione in voce, ut **אַחֲלָה** achel, polluam,
ut differat ab **אַחֲלָה** achel, incipiam: ubi
tamen pro camets etiam scribitur
isere, ut **תְּחֵלָה** techel, incipies. Præterea
tertia futuri habet chiric, ut **יִשְׁאַסְׁכִּים**, desolari faciet.

4 Cæterū, accedente vau versi-
do, mutatur tñere futuri in segol, ut
וַיְרַיְּדָה vayadek, & comminuit. Neque
tunc futura hujus conjugationis di-
stinguuntur à futuris Hiphil quie-
scientium Vau vel Iod.

Observationes eorumdem in Hophal.

1 Præteritum ita etiam reperitur,
ut **חַמְמֵךְ** hummechu, attenuati sunt, pro
חַמְמָכְךָ humaccu.

2 Futuri literæ frequentius habent
Kibb

Kibbutz sequente daghes, ut יְכַתֵּחַ, contundetur: & sine daghes, ob gutturalem, ut יְנִיחָן, venustus erit, יְנִיחָקָה, sculpenur, sine daghes, pro יְנִיחָקָה jucchakku, יְנִיחָקָה jussciad, destruetur, cum daghes præter normam.

Appendix.

Verba, quorum tertia radicalis est י, vel נ, certas, iisdemq; per paucis locis, eam literam, euphoniae causa, abiciunt. Quæ idcirco sub finem defectiorum paucis perstringenda putauimus.

I Desinentia igitur in י, ut יְכַנֵּשׁ scican, habitare, יְבַנֵּנָה bin, intelligere יְכַנֵּנָה cun, preparare, יְלִבְנָה lun, pernoctare, יְנִיחָנָה chanan, misertus est, &c. suum illud nun radicale abiciunt, abiectumq; per daghes comp̄sant: quotiescumque inter corrigendum sceua mucum ipsi subscriendum esset, sequente proximè alio nun seruili, ut sit tribus in locis. Primum quidem in prima persona præteriti pluralis, ut יְכַנֵּנוּ scia canu, habitauimus, pro יְכַנֵּנוּ scia-

canenu. Deinde in secunda persona fæmin. imperatiui pluralis, ut שְׁכֹונָה scieconna, habitate, pro שְׁכֹונָה scieconena. Tertio in secundis, & tertius personis fæmininis futuri pluralis, ut תְשִׁכּוֹנָה tisconena. Verum hoc non semper obseruatur: nam interdum tum radicale, tum seruile nun regulariter manet.

2 Definientia in כְּרָתֵה carat, pepigit, חֲרָתֵה charath, sculpsit, מְתַחֵה muth, mori, שְׁוִתֵּה sciuth, ponere, סִתֵּה sith, incitare, &c. accendentibus seruilibus תְּתִמְמָה, תְּמִימָה, suum in radicale item abiciunt, & per daghes supplene, ut כְּרָתֵה carat.

כְּרָתֵה כְּרָתֵי כְּרָתֵם כְּרָתֵן cheratten carat cherattem caratti caratta pro כְּרָתֵתִי כְּרָתֵתִם כְּרָתֵתִן כְּרָתֵתִן cherateti caratt cheratete carateti carateta

Hæc in Kalposita sint, exempli gratia: idem tamen in cæteris conjugationibus intelligendum. Nonnulli defectiva lamed tau, vel lamed nun appellant.

CAP.

De Verbis quiescentibus.

Quiescentia Pe Aleph.

תַּאכְלָל	תַּאכְלָל	Kal.
תַּאכְלָלוּ	נִאכְלָל	Futurum.
תַּאכְלָנוּהוּ	אוֹכֵל comedū	יאָכְלָו
	תַּאכְלָלוּ	וְאָכְלָו

Quiescentia Pe Iod.

Imperatiu. נִשְׁבָּה Kal.

הַוְשֵׁב Infinitiuus.

Futurum שְׁבַת sedere.

אוֹשֵׁב בְּשֻׁבָּה

יוֹשֵׁב כְּשֻׁבָּה

Hiphil. תְּשֻׁבָּה Imperatiu.

Præteritum. Niphal. שְׁבָּה

הַזְּשִׁיב Præteritum.

Benoni. נִשְׁבָּה שְׁבָּה

טוֹשֵׁב Benoni. שְׁבָּה

Paul. נִוְשָׁבָּה Futurum.

טוֹשֵׁב Infinitiuus.

Infinitiuus. הַוְשֵׁב אֲשֵׁב

הַזְּשִׁיב יְשֵׁב

בְּהַוְשֵׁב תְּשֻׁבָּה

K 5 נִשְׁבָּה

Futurum. Hophal. Imperatiu.

חָשַׁב אָשָׁב Præteritum. חָשַׁב

יָשַׁב חָשַׁב Futurum,

&c. Infinitiuus.

אָשִׁיב

חוֹשֵׁב

Observationes.

Quiescentiū 1 Quiescētium verborum sex o-
sex formæ. in nino reperiuntur formæ: quædam
enim habent in prima thematis Aleph, ut אָמַר amar, dixit: quædam Iod,
vt יְשַׁב lasciav, sedit: quædam habent
in secunda thematis vau, ut שׁוּב sciv,
redijt: quædam Iod, ut בְּנֵי bin, intelligere:
quædam habent in tertia thematis Aleph, ut מֵצָא matza, quædam He,
vt גָּלָה gala, migravit.

2 Ac prima quidem nulla re differunt à perfectis, præterquam quòd in prima persona Futuri Kal amittunt Aleph radicale, ne duo Aleph concurrant: & præterea quòd Aleph non patitur sub se sceta simplex, & ideo in Præterito, & Paul Kal, & in Ben

Benoni, Infinitiuo, Imperatiuo, & Futuro Hiphil recipit patach sceua: in Hiphil, Paul, & toto Hophal recipit camets caton: in aliis omnibus locis segol sceua.

3 Notandum est, propter vau conuersuum & accētum in penultima existentem, mutari patach in segol, in tertia persona futuri utriusq; generis. Dicimus enim, וַיֹּאמֶר vayomer, & dixit, & וְיֹאמֶר vayomer, & dixit, pro וַיֹּאמֶר vayomer, & וְיֹאמֶר vayomer,

4 Quiescentia vero Pe Iod in præterito, & participiis Kal, & in toto Piel, Pual, & Hithpael perfecta sunt: in toto autē Niphal, Hiphil, & Hophal, mutant suum Iod in vau, aut mobile, aut quiescens, ac de cetero formam perfectorum sequuntur.

Appendix prima.

In verba quiescentia Pe Aleph.

I Futurum quædam habent integrum,
נִזְמָן cesoph, נִזְמָן icesoph, ab נִזְמָן
asaph,

156 PARS III. CAP. IV.
asaph, collegit.

2 Verbum אהָב ahav, dileyxit, habet
quidem integrè תְּהַב teehav, jee-
hav, sed in prima persona dicitur אֶחָב o-
hav, & אהָב ehav, diligam. Sic אַזְלִי e-
zal, proficiscar, unde תְּלִי tezli, pro-
ficisceris. In אֲנוֹשָׁה anuschia, dolebo,
habet sciurec pro cholem, & additur הַ pa-
ragogicum.

3 In futuro patach propter pausam trā-
fit in tsere, ut תְּאַכֵּר roved, peribit.

2 Legitur etiam יָמְרִו thomeru, di-
cetis, יְיֻכְלֵו jochelu, comedetis fine נ.

Miphas.

1 Legitur in præterito נָחָזָה nochazu,
possederunt, pro נָחָזָה neechazu.

2 Infinitius exit interdum in cholem,
הָאַכְזָל heacol, comedi.

Pies.

1 Excidit nonnūquam אַנְתָּךְ mal-
leph, docens, pro אַלְפָךְ mealleph. Sic
עַזְזֵן azzen, auscultando, pro עַזְזֵן aaz-
zen, & תָּזֵר tazzer, accinges, pro תָּזֵר
teaz.

teazzer.

2 In voce תְּאַזֵּר theoddam, rubefatus, ponitur camets caton, pro kibbutz.
Est enim Paul ex Piel.

Pual, Hophal, Hitpacl, in omnibus perfecta sunt.

Siphis.

1 Aleph occultatur interdum in tsere,
vt פָּנִים mezin, auscultans, pro פָּנִים maazin: & in camets, vt פָּנִים azin, auscultabo, pro פָּנִים aazin. Item in patach, vt יְהֻלָּה jahel, tentoria figet, ab יהָלָה splendebit, verbi הַלָּל halal.

2 In voce וַיַּעַצֵּל vaijatsel, & seposuit,
quiescit in camets expresse: occulte vero
in vaijarev, insidiari fecit, pro וַיַּעֲצֵל jaatsel, אֶרְבָּה jarev.

3 אָזְבִּיד ovid, perdam, venit more
quiescentium Pe Iod: nam regulare esset
אָזְבִּיד aavid.

4 Imperatiuus האונָה haazanna, au-
scultate, legitur pro האונָה haazenena.

Ita

Ita infinitius לְהַכִּיל lehachil, ad cibā-
dum, pro לְהַאֲכִיל lehaachil.

Appendix secunda.

De quiescentibus Pe Iod.

1 Duo habent præteritum irregularē,
רְדֵן rad, descendit, pro יְרָדֵן jarad, &
צְקֻוֹן tsakun, effuderunt, cum נְגַגְוִוֶּה paragogico,
pro נְגַגְוִוֶּה jatsekun.

2 Infinitius geminum habet parach, si
tertia sit gutturalis, ut בְּעֵת danghath, sci-
re. Idem nonnunquam perfectus est: præ-
sertim quando alteri verbo jungitur, vi-
רְדוֹן jarod, descendendo, jara-
dnu, descendimus.

3 Tunc autem accendentibus literis
becol, efficit chiric longum, ut בְּיַבְשָׁׁׁה bivosc,
quam aruerit, לְיַסְׁׁר lissod, ad
fundandum, ubi etiam daghes eupho-
niæ causa.

4 Quædam abijciunt iod sine additione
lueræ תְּנִפְחָׁׁה, ut כָּל col, posse רְעֵה dangha,
scire, cum paragogico נְגַגְוִוֶּה.

5 Den

5 Denique alia partim perfectorum,
partim imperfectorum formam recipiunt,
vt יכוֹלֶת jecoleth, posse, יכּוֹשֶׁת jevo-
scieh, arescere, exsiccari, ^{בְּלִיחָה} che-
leth. בְּשַׁת vescieh. Quamquam illa qui-
busdam quædam esse videntur nomina, si-
ent ሂጥር ketoreth, incensum.

6 Imperatius interdum habet parach,
præsertim in יְהָיָה, quorum certa est genera-
ralis, vt אֲנָה jadangh, nouit, dicimus
אֲנָה dangh, scito, אֲדֹנָה denghu, scitote,
אֲדֹנִי denghi, scias, אֲדֹנָה danghna, sci-
tote.

7 הַ paragogicum, si secum accentum
habeat, mutat isere, & patach in scena, vt
רְדֵה reda, descendē, שְׁבַח scieva, habi-
ta. In majoribus tamen distinctionibus ac-
centus manet in priore syllaba, vt רְדֵה re-
da, descendē, שְׁבַח scieva, habita.

A verbo יְחַבjahav, dedit, formatur
imperatius, ut חַב hav, שְׁבַח hava,
da, וְחַב havu, שְׁבַח hevu, date,
havi, da, s.g. Porro וְעַנְגָּה nghursu, consi-
lium

lium date , ponitur pro וְיַהֲיֵה nghotsu:
Nam cholem etiam hic reperitur.

8 Futuri literæ s̄epe habent etiam Iod radicale expressum in chiric , ut יִרְשָׁי jirasc, possidebit, נִנְאָסָד linak, sugam . Rarius jod supprimitur in chiric , ut יְחָא jchā, calefiet, pro מְחָא jicham . Iod interdum adscribitur præcedente isere , ut אִירְעָא erangh, malus ero, pro עַרְעָא erangh. In יְהִכְמָה jechemu, incalescit: Iod est cum segol, quia וְ habet .., verbum יְכֹל jacol, potuit , mutat jod radicale in וְ ut , אָכְלָא uchal, potero, וּכְלָא juchal, poterit.

9 Fit & hic frequens resolutio vocalis longæ in breuem sequente daghes, ut אָסְרָא esor, castigabo , pro אָסְרָא eser.

10 Ultima futuri nonnumquam effertur etiam per parach, ut יְתַב jitav , bonus erit, מְיַחְמָה yacham , calefcet, יִרְעָא jirasc, possidebit. Et per cholem, ut בְּזַבְזָב jevosf , erubescet, נִזְבְּזָב jeoth , acquiescet , נִזְבְּזָב neoth, acquiescemus , à verbo יְאַתְּ jaath.

ath. Sic ab eodem imperatiuus in och,
acquiesce. Ceterum tñere ultimæ syllabæ
propter maccaph, & propter van versiuñ
mutatur in segol, וְלֹקָן ielecna, ve-
niat quæso, וְיַשְׁבֵּן vajesciev, & habita-
uit. In pausa tamen loco segol habet pa-
tach, ut וְלֹקָנִי vajelac, & abiit.

Miphal.

1 Quædam inueniuntur cum tñere, וְ
נְחָם necham, calefecit se.

2 Legitur etiam sciurec loco cholem, וְ
נֻלְּדָע nulledu, nati sunt, ubi daghes, ob-
euphoniam וְחוֹלָה vajivachel, & expe-
ctauit, perfectum est: tametsi etiam pos-
sit esse ex hithpaél pro וְחוֹלָה vajithja-
chek.

Liphis.

1 Quæ in Kal hujus ordinis jod radica-
le seruant in futuro, id etiam hic seruant
interdum adscriptum, interdum latens in
tñere: idque non modo in futuro, sed etiam
in tota conjugatione, excepto Paul, ut
מִיטּוּב metiv, vel מְטוּב metiv, benefaciens,

L. מִיטּוּב

יְתִיב jetiv, vel יְתִיב jetiv, benefaciet, à
verbo יָתַב jatav, bonus fuit.

2 Imperatiuus interdum habet jod, vel
vau mobile, ut חֹשֶׁר havesciar, dirige.
Huc spectat הֵצָא hajetsa, & ha-
uetsa, fac exire. Illud תְּגַזְּרָה jodanghi,
notum feci, ex Poel venit.

3 Futuri accentus, propter vau versiuū
in priore syllaba positus mutat isere, vel
chiric in segol, ut וּשְׁבָּה vaijosciev, & ha-
bitare fecit. Et cū accentibus distinguen-
tibus, mutat in patach, ut חָסֵן tosaph,
addes, & semel חָסֵן tosph pro eodem.
Exprimitur nonnunquam ה conjugationis
symbolum, ut יְחִישָׁ jehosciangh, serua-
bit, ut יְהִילִילָ jehelilu, vlulare faciet. Le-
gitur וְיַדְעָ vejedangh, & notum fa-
ciet, יְתִיב vejetiv, & benefaciet.

חֹופָה חֹופָה.

1 Loco sciurcc semel vau cholem reperi-
tur, ut עֲרָם hodangh, notum fuit.

חַטְפָא חַטְפָא.

1 Jod sæpe in aliis vertitur in vau mo-
bile,

DE VERBIS QUIESCENTIIS. 163
bile, ut ethvaddangh, me ipse
mibi indicabo.

Quiescentia Nghajin, van, vel jod.

Miphas. תְבִנָה בְּנָה Rof.

Præteritum. תְבֹונָה בְּנוֹתָה Præteritum.

Infinitius. intellexit. תְבֹונָה Infinitus.

Ben. בְּנָה Ban. תְבֹונָה Infinitus.

Præteritum. בְּנָה Ban. תְבֹונָה Infinitus.

Imperativus. בְּנָה Ban. תְבֹונָה Infinitus.

Benoni. בְּנָה Ban. תְבֹונָה Infinitus.

Futurum. בְּנָה Ban. תְבֹונָה Infinitus.

Paul. בְּנָה Ban. תְבֹונָה Infinitus.

Infinitus. בְּנָה Ban. תְבֹונָה Infinitus.

L 2 Infinitus.

Totum per Infinitus. הברא
Benoni. fectum est.

בְּהַבּוֹן	מִבְנִים	בְּהַבּוֹן	מִבְנִים
בְּהַבּוֹן	Præteritum.	לְהַבּוֹן	הַבָּנָה
		מִבְנִה	
		פְּהַבּוֹן	הַבָּנָת
		Paul.	הַבָּנָתי
		מִבְנִי	Imperatiu.
		הַבָּנוּ	
		הַבָּנוּת	
		הַבָּנוּ	
		הַבָּנוּת	
		Infinitus.	Futurum.

אַבּוֹן	הַבָּנָת	הַבָּנָת	vel	הַבָּנָת	הַבָּנָת
יְבּוֹן	Præteritum.			הַבָּנָן	Præteritum.
				aliud.	
תְּבּוֹן	בְּחַבֵּין				
גְּבּוֹן	כְּחַבֵּין				
יְבּוֹנֶג	לְסַבֵּין				
תְּבּוֹנֶג	מְחַבֵּין				
Imperatiu.	הַבָּנִי				
	הַבָּנוּת				
	הַבָּנוּת				
	הַבָּנוּת				
	בְּוֹנֶג				
	בְּוֹנֶג				

וּבָנֵן הַוְבִנָתָה Futurum.

אָבֹן חַוְבִנָתִי יַוְבָנֵנו

יָבֹן חַוְבָנָנו תַוְבָנֵנו

תָבֹן הַוְבִנָתָם תַוְבָנָנו

גָבֹן הַוְבִנָנוּ תַוְבִנָנוּ

יָבִינוּ הַוְבִנָה תַוְבִנָה

תָבִינוּ הַוְבִנָתָה

תָבֹן הַוְבִנָתָן : *Hithpaes.*

תָבִינוּ הַתַּבְונָה Futurum,

Totum perfectum, sicut אָוֶן יַוְבָן *Mophas.*

בָוָן תַוְבָן Præteritū.

וּבָנֵן

Observationes

I Quiescentia Nghajin, in Præterito, & Benoni Kal, triplicem habent formam. Quædam enim habent cunctis loco vau, ut in paradigmate *ban*. Quæda habet tere, ut *meth*, *mortuus est*, & hoc modo flectuntur, *methi metha methnu*.

Quædam habent cholem, ut *or*,

L 3 illum

אור אורה, & sic flectuntur,
אורתי אורו אורה אורה אורתנו
or, orta, orti, oru, ortem, ornu, ora, ort,
orten.

2 In futuro autem exēunt plerumque in sciurec, tamen in pausa illud mutatur in cholem: & cum vau versuo, & accentu in penultima, in camez chatuph, vel in patach, si ultima sit gutturalis, aut ר, ut וַיָּפֹר וַיָּאִזְרָעָר, & removit. Hes. 8. v. 2.

3 In Niphal aliquando primum nun inuenitur cum tsere, ut נָעֹר neighbor, suscitatus est.

Observandum autem est in his omnibus conjugationibus sepe mutari mediū vau in jod, & jod in vau.

Appendix tercia.

De quiescentibus Nghajin vau,
vel jod.

I Non omnia verba, quorum secunda radicalis est vau, vel jod, hoc revocantur. Quædam enim habent secundam vau mobile,

bile, ut γενίς gavangh, expiravit, ηρίχ rach, respirare. Quædam habent præterea tertiam radicalem non quiescentem, ut ηών ava, concupiuit. Illa perfecta sunt: hæc suum, ac proprium ordinem consti-tuunt.

2 Eodem modo neque omnia secundam habentia jod hic spectant, ut בְּנֵי ajav, o-dit, ubi jod est mobile.

3 Porro, quoniam quiescentia nghain vau, vel jod eandem omnino flectendi formam nacta sunt: idcirco unum est breui-tatis causa paradigmata virisque attribu-tum.

Lxx.

1 Inuenitur interdum in Præterito. A-leph quiescens post camets, ut אֲנָפָק kam, surrexit: & mobile, ut רָאכָה raama, alta est, יְמִשָּׁה sciattu, posuerunt, ubi resol-uitur camets in patach, & daghes. In אֲנָפָק pisethem, creuistis, chiric pro patach positum est.

2 Benoni præter terminaciones præteri-

L 4 ii

רְאֵתִי ha**בְּ**t interdum vau, & kibburs, vt כָּרֶס, declinans, מִשְׁנַי chuscam, festinantes, nisi nomen esse dicas à שְׁנַי chusc,

3 Paul reperitur cum i, vt לְוֹת lot, openitus. Item fæmininum cum segol loca camez, vt לְוָרָה zure, pro וְוָרָה zura.

4 Infinitius, & Imperatiuus habet etiam cholem, vt מְלִיל mol, circumcide, dip kom, surgere.

5 Literæ Gerundij gaudent sequente sciurec, vt מְקֻפָּל lakum, ad surgendum, בְּקֻפָּת bekum, in sorgendo. Sæpe utriusque additur הַ paragogicum, vt הַמְּקֻפָּל kuma, surge, שׁוּבָה sciuva, reuertere. Infinitius, vt שׁוֹדֵךְ arusc, triturare, præposito נְ.

6 Futurum desinit etiam in cholem, præsertim cum accentu distinguente, vt נְמִנְיָה vajamoth, & mortuus est, מְנִינָה vaijatsom, & jejunauit. Extra accentum distinguenter si accedat vau versuum, & retrahatur accentus in penultimam, aut sequatur maccaph, mutatur cholem, & sciurec in cameis cateph, vt וְוָהָבָה חֲבָבָה

העַבְרָי vaijarots hangheved, & cucur-
rit seruus, נֶכֶן jasciovna, reuerta-
tur obsecro. Hoc tamen ipso in loco, ubi
scilicet est vau versuum & accentus re-
tractus, quædam habet patach, ut ^{וְ}יְיֻנָּי va-
janghaph, & desatigatus est, יִסְרָאֵל vai-
jasar, & declinavit: quædam camez, ut
וְיַחַד vajjacham, & pepercit. Illud שְׁמָרָה
vattachasc, & properauit, nonniollis vi-
detur esse ex quiescentibus lamed he.

Miphæl

1 Præteritum etiam reperiatur cum iſe-
re, ut נְגַזֵּר nenghor, excitatus est. Quæ-
dam prosciurec in secunda syllaba habent
cholem, ut מְנַחֵּשׁ nephotsotem, di-
spersi estis.

2 Benoni mutare camez in scena proper
régimen, ut מְלֹחָלָה nevon milcha-
ma, peritus belli. Ponitur etiam sciurec
pro cholem, ut נְבוּךְ navuc, perplexus;
hinc מְנוּחָם nevuchim, perplexi. Nam
vancor kibbuis facile inter se commutan-
tur.

3 Ultima infiniti interdum est cum sciurec, ut כְּהִדּוֹשׁ chehiddusc, sicut tritatur.

4 Literæ Gerundi habent tñere, abjetio nñ si prima radicalis respuat daghes, ut לְאָזֶר leor, ad illuminandum. Idemq; tñere sortiuntur literæ futuri, & figuratiua nñ, ut יְרַיֵּן enghor, excitabor, הַנְּגָר heor, illuminator, & illuminari.

qñoes.

Loco Piel habent hac verba Poel. Quæ conjugatio illorum est propria. Formari autem potest hoc Poel ex Imperatiuo Kal, mutato sciurec in cholem, & iterata tertia radicali, ut אֲשִׁים scium, fit שִׁים sciomem. Sunt tamen nonnulla ex his, quæ malunt inflecti per Piel, quam per Poel, ut תְּבָרָב tov, bonus fuit, טִיב tñev, benefecit, דָרָב dor, habitauit, בָּרָב dijer, habitare fecit.

Riphil.

I Præteriti forma posterior sub figura-
tione nñ prima & secundæ persona, haber e-
tiam

qiam cateph segol, ut קצוץ bekisori, euit-gilaui, vel patach, si prima sit gutturalis, ut ריעות harenghoti, malefeci.

2 Porro Præteriti ultima tertia persona in utraque forma, præter chiric effertur etiam cum patach ob gutturalem, aut ג, ut רע herangh, malefecit, זץ hétsar, obsedit. Tunc autem tertia pluralis, ac tertia singularis fœminina, recipiunt tñere, ut רעו herenghu, malefecerunt, ורעה herengha, malefecit f.

3 Ab המית hemith, interfecit, legitur המית hamitti, המות hamittem, המות hamittem, pro המיתות hamithoti. omnihamithotem, המיתות hamithoten. Ita non besatta, incitauit (scilicet Izabel) ponitur pro המית hesitha. Sic חילו hizzilu, spreuerunt, pro המית hezilu, Amissio figuratiui in hic rior est, ut ריבוץ rivota, litigasti, רינו di-nu, piscati sunt, pro ריבוץ harivota, רינו hadinu.

4 Beponi habet etiam tñere, vel patach,
sic ut

sicut præteritum, ut מִפְרֵץ mephet, dis-
soluens, פָּרָע merangh, malefaciens,
מַצָּה metsar, obsidens. In מַלְלָה mallin
fit resolutio, puncti sere in parach, & da-
ghes, quum præsertim significat susurrare.

5 Infinitius, & Imperatius habent in
ultima sere, vel chiric, aut etiam parach,
præsertim ob gutturalem, aut ob עֲדָה
hasim, constituere, & constitue, עַשְׁתִּים
hasciangh, claudere, & claude
hasciav, conuertere, & conuerte.

5 Præterea Imperatius, & Gerundia
sæpe usurpantur sine ה characteristico, ut
לְרִיב sim, pone, לְלִין lin, pernocta,
lariiv, ad disceptādum, pro הַלְלִין halin,
להנִפה hasim, לְהַרְיב lehariv. Illud
lehanapha, ad cribrandum, est pro
להנִיף lahaniph, cum paragogica, &
amez pro chiric in penultima.

6 Futurum in ultima idem admittit
esere, ut יְגַל jaghel, exultabit. Quando
verò fit millet, aut habet van versuum,
postulat segol, ut יְגַל jaghel, יְגַל vagaijaghel,

vel

vel parach ob tertiam gutturalem, aut ר,
ut dictum est suprà obseruat. 2. זְהַרְעָתָן
tarangh, & malè fecisti, סִירֵבָה vajjasar,
& amouit. Legitur tamen תְּלִין talan,
commorabitur, pro תְּלִין talin.

7 Tertia pluralis futuri fæminina est
etiam cum chiric, ut קִמְנָה takimena,
statuetis: vel potius mutat camers in sce-
na, ut קִמְנָה tekimena. In יְנָא janers,
florebit, Aleph quiescit pro Iod.

Hithpael.

Hæc conjugatio fit ex Poel, addita syl-
labam הִתְחִיל hith, ut כְּזֹב conen, parauit,
vel paratus est, ut חִכְנָה hithconed, pa-
rauit se ipsum. Effertur interdum ultima
præteriti per parach, ut שְׁפִישָׁה hithebo-
bosciasc, erubuit. Cæterum Iosue 9. in-
uenitur forma Chaldaica apud Rabbinos
visitata, ut אֶצְבֵּר hitstajed, legatum se
fecit, à nomine וְצִדְכֵד tsid, legatus. הַחֲבִיב hichjев, condemnavit se, à בְּנֵי chov,
debitor. Hebreus dixisset הַחְזֹבֵב hitch-
chovev, הַצְּדָדֵד hitstadded,

Quiesc

Quiescentia Lamed Aleph.

תְּמִצָּאת *Piel.* תְּמִצָּאת *Qatal.*

Infinitius. Infinitius.

מִצְחָס. מִצְחָס *Inuenire.*

Infinitius. מִצְחָת *Infinitius.*

מִצְחָת *Infinitius.*

מִצְחָת *Infinitius.*

מִצְחָס *Miphais.*

מִצְחָת *Miphais.*

Infinitius. Miphais. Infinitius.

תְּמִצָּאת *Infinitius.*

תְּמִצָּאת *Infinitius.*

תְּמִצָּאת *Observationes.*

1. Quiescentia Lamed Aleph nihil
differunt à perfectis nisi in infinitiuo,
& idcirco solum infinitiuum re-
tulimus in tabulas.

2. Est autem obseruandum, sæpe
mutari in his verbis Aleph in He,
quum sint hæ literæ cognatae, & in-
ter se mutabiles.

3. In præterito, imperativo, & fu-
turo, sub secunda radicali est camets;

non

non patach, quia litera Aleph, quæ proximè sequitur, pūctum longum requirit, in quo quiescat.

4 Interdum, quamvis raro, excidit litera Aleph, eo modo quo excidit he in verbis quiescentibus. Lamed he, de quibus mox dicemus. Quod autem Exod. 2. legimus קְרֵעַ kireen, vocata, à קָרָא kara, irregulare est. Dicendum enim fuit קְרֵנָה kerena.

Appendix quarta.

De quiescentibus Lamed Aleph.

Illud in uniuersum diligenter obseruandum, ut literæ Aleph, & He inter se facile commutantur, ut dictum est obseru. 2. ita hanc & sequentem formam quiescentium Lamed He crebro confundi.

Aleph interdum penitus exulat, ut מְתַלֵּא matlai, inueni, מְלֹא maleti, plenus sum.

2 Tertia fœminina reperitur cum tau in fine, מְתַאֲרֵךְ karach, euenit, מְתַחֵךְ chat

chataih, peccauit.

3 Tertia pluralis interdum usurpatur
more quiescentium Lamed, he, ve מְלָאִים ma-
lu, pleni sunt.

4 Ex eadem permutatione ordinum,
he Aleph interdū quiescit in chiric, כְּלָאַתִּים inhibui, pro כְּלָאֹתִים calati.

5 Benoni interdum formam quiescen-
tium lamed he in viroque numero seruat,
vt זָרָה kore, clamans קָרֵם karim, cla-
mantes. Vox fæminea pro viroque segol
ita etiam scribitur, vt מְזָעֵן motseeth.

Quando derivatur à præterito formæ
male, inflectiuntur, vt יָפַי zaken.

6 Gerundia frequentius desinunt in ni-
or, vox ion chato, peccare; imitatur
quiescentia lamed he.

7 Imperativus mutat interdum ה in נ,
vt רְפָה repha, sana. Idem accidit futuro
nonnunquam, vt אֲרְפָה erpa, sanabo
Miphais.

Præteritum nonnunquam abscondit
ה, vt נְחַבֵּת nachbetem, abscondistis,
חַבָּא.

חַבָּא chava: *qui es*, *qui es tu*

2 Tertia fœminina reperitur etiam cum tau, ut נְפָלָתָה niphlathe, mirabilis fuit: נְפָלָתָה niphleatha, mirum fuit.

7 Benoni masculinum in plurali s̄ep̄ius habet sc̄enat, quam camets, ut נְמָלִיאִים nemaliam, impleti.

8 Infinitivus cum nun, & cholem more perfectorum, ut נְקָרָא nikro, eueniendo. Idem interdum profert secundam radicalem, ut הַנְּכֹאֹת hinnaveoth, vaticinari.

5 In hac coniugatione quædam veniunt more quiescentium lamed he, ut נְרָפְתָה nirphatha, sanatus est, וְרָפָה ieraphu, sanabuntur, לְהַחֲבֵה lehechave, ad latitudinem.

¶ies:

1 Præteritum quorundam habet camets, ut מָלָא milla, replete, more quiescentium lamed he. Et cum chiric sub secunda radicali, quod sape fit in aliis quoque temporibus, ut רְפָאַתִּי riphiti, san-

M ui,

רְפָאַנוּ וְנִרְפֵּה iphinu, sanauimus.

2 Futurum mutat interdum Aleph in he, ut יִסְלֹה iemalle, implebit: immo Aleph penitus interdum excidit more quiescentium lamed he, ut יִרְפֹּעַ ierappu, sanabūt. Excidit etiam s̄aþe daghēs, præserium ex litera scuata, ut מֶלֶא mileu, impleuerunt, וְקַנְאָו iekaneu, inuidebunt.

¶ uas.

1 Vox קָרָא kora, vocatus est, habet cholem, propter literam ר, quæ non admittit daghēs.

¶ iphis.

1 Præteritum occultat interdum Aleph, ut חָלַה hecheti, peccare fecit. Et in infinitivo, ut חָלַה hachati, facere peccare. Sic חָלַה hecheli, ægrotare fecit, tanquam à חָלָא chala, quum tamen radix sic חָלַה chala, ægrotauit.

2 In uice illa חָבָא hechbeatha, abscondit, duplex est signum fæmininum, & בְּ cum scena pro chiric.

3 Ha-

DE VERBIS QUIESCENTIIS. 179

3 Hæc coniugatio sepe confunditur cum
Hiphil quiescentium Lamed He. וְיָמַת

Quiescentia Lamed.

תְּגִלִּוֹתָהּ גִּלְוֹתָהּ Ras.

Infinitius. Præteritum.

Miphash. גִּלְוֹתָה migrauit.

בְּגִלְוֹתָהּ גִּלְוֹתָה

בְּגִלְוֹתָהּ גִּלְוֹתָה

לְגִלְוֹתָהּ גִּלְוֹתָה

מְגִלְוֹתָהּ גִּלְוֹתָה

Imperatiu. נְגִלִּיתָה גִּלְוֹנָה

נְגִלִּיתָה גִּלְחָתָה

גִּלְוֹתָה גִּלְוֹתָה

גִּלְוֹתָהּ גִּלְוֹתָהּ

גִּלְוֹנָה גִּלְוֹנָה Benoni.

Futurum. גִּלְלָה גִּלְלָה

גִּלְלָותָה אֲגִלָּה

גִּלְלָותָה יְגִלָּה

תְּגִלָּה גִּלְוֹתָה

Benoni. Paul.

גִּלָּה גִּלָּה

גִּלָּים יְגִלָּוּ

תְּגִלָּה גִּלְוֹתָה

תְּגִלָּה גִּלְוֹתָה

M. Inf.

ץ' יס. Infinitius.

Imperatiu. Præteritum.

גָּلַח	גָּלַח	הַגְּלָה
גָּלִית	גָּלִית	הַגְּלָה &
גָּלֶב	גָּלֶב	הַגְּלוֹת &
גָּלִיתִי	גָּלִיתִי	בְּהַגְּלוֹת

Futurum.

גָּלִיתֶם	גָּלִיתֶם	לְהַגְּלוֹת
גָּלִינוּ	גָּלִינוּ	מִהַּגְּלוֹת
גָּלָתָה	גָּלָתָה	Imperatiu.
תְּגָלָה	גָּלִית	הַגְּלָח
גָּלִיתָנוּ	גָּלִיתָנוּ	הַגְּלוֹז
יְגָלֵב	יְגָלֵב	הַגְּלוֹן
תְּגָלֵב	מְגָלָה	הַגְּלִינָה:
תְּגָלָה	מְגָלָה	Futurum.
תְּגָלֵוּ	מְגָלָה	אֲגָלָה
תְּגָלָה:	מְגָלָות	יְגָלָה

Paul.

מְגָלָה	מְגָלָה	תְּגָלָה
מְגָלִים	מְגָלִים	מְגָלָה
יְגָלֵב	יְגָלֵב	תְּגָלֵב
מְגָלָה	מְגָלָה	תְּגָלָה
מְגָלָות	מְגָלָות	תְּגָלָה
Infinitius.	גָּלִית	תְּגָלִי
גָּלִיתִי	גָּלִות	תְּגָלִינהָ:
גָּלוּ	גָּלוּ	גָּלוּ

Infinitiuus. *אַלְפָהִים.*

גָּלוֹ

Præteritum. *הַגְּלוֹת.*

גָּלוּתָם

Changeloti. *בְּחַנְלּוֹתִי.*

גָּלוּנוּ

Imperatiu. *הַגְּלָה vel*

גָּלוּתָה

הַגְּלָה

גָּלוּתָה

הַגְּלִי

גָּלוּתָה

הַגְּלִוִי

גָּלוּתָנוּ

הַגְּלִוּ

גָּלוּתָנוּ

הַגְּלִינָה:

גָּלוּתָה

Futurum. *הַגְּלִינוּ*

גָּלוּם

הַגְּלָתָה אֲנָלָה

גָּלוּתָה

וְגָלוּתָה

גָּלוּתָה

הַגְּלִיתָה

גָּלוּתָה

הַגְּלִיתָן

גָּלוּתָן

הַגְּלִיתָן

גָּלוּתָן

יַגְּלֵוּ

גָּלוּתָן

Futurum,	תָּנַלְוִי
Anglia	הַנְּלִיָּתֶם
Gæl	הַנְּלִיָּנוֹ
Præteritum.	הַנְּלִתָּה
תָּנְלִיהָ	הַנְּלִיָּת
תָּנְלִיתָה	הַנְּלִוָּתָן
Totūt Piel more perfect.	תָּנְלָוֵי Infinitiuus. תָּנְלָות

Observationes.

1 Quiescentia Lamed he in omnibus conjugationibus aut habent He quiescens, aut illud amittunt, aut mutant in Iod, aut in Tau, ut ex tabula proposita perspicuum est.

Exceptio.

Excipiuntur illa, quæ habent mappic, ut nagah, camah, splendere, cōcupiscere, quæ perfectorum normam sequuntur.

2 In præterito Niphal reperitur quandoque chiric sub nun, sequente litera gutturali, ut נָחַיָה nija, factus est, alioquin segol aut patach esse debet

beret.

3 Infinitiuus Kal quando est sine literis בְּכָלָם biclam, & tamē habet vim gerundij, ferè in cholem terminari solet, ut רָאָז רַאֲוָרָאִתִּי rao raiti, videndo vi-dī: galo iglo, migrando migrabit. in Hiphil autem terminari solet in camets, ut הַרְבָּה אֶרְבָּה harba arbē, multiplicando multiplicabo.

4 Futurum in omnibus conjugationibus, exceptis Paul, & Hophal, abjicit interdum ultimum he per apocopen, & tunc retrahitur accentus ab ultima in penultimam, præci-pue si præcedat vau versuum, ut וַיַּבְנֵן vajiven, & adificauit, pro וַיַּבְנֵה vajivne. Quod si prima, aut secunda thematis sit gutturalis, segol, quod erat futurum sub prima thematis, vertitur in patach, ut וַיַּחַנֵּן vajichan, & castramente-tus est, pro וַיַּחַנֵּן vajichen.

5 Porrò sub literis אַיִלְעָן etan, modò est chiric, modò tsere, modò patach,

M 4 præ

184 PARS III. CAP. IIII.
præsertim quando ob celeritatem
vertitur segol primæ radicalis in sce-
ua, & per apocopen dictio fit mo-
nossyllaba, ut וְיָדָה vajare, & vidit, וִידַּר
vajerd, & dominatus est, ut in appen-
dice proxima fusiùs tradetur.

6 Verbum הַיָּה haya, fuit, propria
quadam ratione sape sic flexitur,
אֲחֵיה וְהִיא ehi, jehi, tehi, pro אֲחֵיה וְהִיא
הִיא ehē, jyē, tyē: et si hoc modo etiam
vslrpatur.

7 Imperatiuus quoque, licet rariùs,
candem apocopen patitur in Piel,
Hiphil, & Hithpael. ut וְיָשַׁן isau, pro וְיָשַׁׁן
ysarve, præcipe: הַרְבֵּ herev, pro
harve, multiplica: הַתְּחִלָּה hithchal, pro
hithchalle, ostende te ægrotum.

Appendix quinta

De quiescentibus Lamed He.

I Præteriti tertia fæminina singularis,
& tertia pluralis sape mutant He in Iod
mobile, ut וְיָמִין chasaju chafaja,
pro וְיָמִין chasu chafehah. Rejection
fæm

fœminino interdum manet solum ו, ut נָבַת nghasath, fecit. Iod loco ו radicalis positum non semper exprimitur, ut בְּנֵת banita, ædificasti. Inuenitur ו pro ו in voce רְצָאָתִי ratsiti, acquieui.

2 Benoni in regimine mutat segol in tse-re, וְרָנוֹת פְּלָאָת nghose pele, faciens mirabile. Interdum ו mutatur in iod quiescens in chiric gadol, ut פְּרוֹת pori, fructū ferens: cuius fœmininum פְּרוֹתָה porija (vbi tamen secunda radicalis etiam sceua admittit more perfectorum, ut יְזִוָּת nghoteja, diuertens.) Interdum in ו, ut פְּרוֹת porath, fructum ferens.

3 Paul interdum degenerat in quiescentia Lamed aleph, ut תְּלָאָת teluim, suspensi.

4 Infinitius sub literis בְּכָלָם biclami, tantum terminationem ni orth admittit, qua sine illis rarius est. ו sape mutatur in ו, ut רְצָאָת ratsi, ambulare: ו in van cholem, ut רְאוֹת rao, videre, ו addita paragogica וְרָזְןִ charon, excandescere.

M 5 Leg

Legitur etiam רָאוּה raava, videre, ut
אהַבָּה ahava, amare.

5 Imperatius sub prima gutturali ha-
ber patach sceua, ut לְהַעֲנָה nghale, ascēde,
vel segol sceua, ut עַנְעָה nghenu, canite.
At בְּעִזָּה benghaju, quærite, perfectorū
more, ut שְׁלֹחָה scielachu, licet habeat Iod
pro He. Unum est cum segol sub secunda
radicali, ut חַיָּה vechje, & viue.

6 Fitturum ob gutturalem hæc puncta
habet, ut חַחָה achchah iecheze echeze.
Quando v prima radicalis est, literæ יְתֵן
iten, s̄epius scribuntur cum patach, וְנִ
futuri cum segol, ut אַעֲלָה enghele, ascē-
dam, הַלְעָה janghale, ascendet.

7 Quædam in plurali mutant ח in Iod
mobile, fuitq; perfectis similia, ut יְכַלּוּ
ichlaju, deficient, יְחַסּוּ jechsaju, spe-
rabunt, שְׂתֵּיו isctaju, bibent, יְרֻזּוּ ir-
vejun, irrigabuntur. Sic אַחֲמִיה ehe-
maja, sonitum efficiam, cum ח parago-
gico, pro אַחֲמָה eheme. Porro in futuro
frequenter tollitur ח, præsertim si raa con-
uerſim.

versuum præfigatur. Tunc autem segol se-
cunda retrahitur ad primam radicalem,
et literæ אַיִלְׁתָן etan sortiuntur chiric, וְ
וַיְקִין vajiken, possedit, vel tsere, ut
raphen, aspicies, וְאֵפֶן vaephene, & de-
clinaui. Quod si radicis prima vel secun-
da sit gutturalis, loco illius segol retracti-
ponitur patach, ut וְתַעַל vaitanghal, &
ascendit, יְמִין vajjanghan, & respon-
dit, שְׂמִין vajjanghas, & fecit, וְתַהְרֵר vat-
tahar & concepit, וְתַחְזֵר vattachaz, &
aspexit. Atq; hoc ipsum patach sub יְמִין
etan mutatur, ob majorem distinctionem,
in camez, ut וְתַלְלֵר vajachal, & ægrotâ-
uit, וְתַחְזֵר achaz, videbo.

8. Præterea, majoris celeritatis causa,
seuantur duæ radicis literæ reliquæ, et
futurum fit monosyllabum, ut וְתַבְּךָ vat-
tevc, & fleuit, וְיִצְבֵּב vajilcb, & capti-
uum duxit, וְיִשְׁבֵּב vajiesct, & bibit. Hoc
autem fieri solet, quando secunda thema-
tis est una ex literis בְּגָד כְּפָת begad ce-
phat, aut ט, ut טְשִׁי jesct, declinabit.

9. Sim

9 Simile quoddam habet vox admodum
frequens in hac coniugatione, ut וַיָּרָא vai-
jare, & vidit, וַיַּחֲדֵה vajichad, & lætatus
est, & חִרְחָה chada.

Miphas.

1 Præteritum habet etiam chiric lon-
gum, ut נִקְנִיתָם niknitem, possessi e-
stis, נִקְנִינוּ nikninu, possessi sumus. Il-
lud נִחְרָעַ nicharu, irati sunt, pro
necheru.

2 Benoni format interdum fæminin-
num per n, ut נִבְנִיתָ nivneth, quod ex-
dificatur.

3 Infinitius, & Imperatius inue-
niuntur cum figuratio n, ut נִגְלָה niglo-
reuelari & reueletur, נִרְמָתָnidmoth,
succidi, & succidatur.

4 Futurum reperitur abjecto n, & ser-
uatis iisdem punctis, ut יִקְרָא ikkan, possi-
debitur, וַיָּרָא jera, videbitur. Quod si
secunda sit n, pro camets ponitur patach,
וְחַפְּצָה immach delebitur, וְרַחֲזָה idda-
chu, impellentur, וְעַמְּלָה tenghalu, &

præ-

præternormam, הַלְׁיָנְתֶּהָלָא.

¶ ples.

1 *Præteritum* *vbi*que etiam *Iod* *qui-*
scens *in tserē* *habere* *poteſt*, *vt* כִּסְיוֹן *ciffe-*
ti, *feci* *operire*, יְמִינָה *kivveta*, *expecta-*
sti.

2 *A verbo* שְׁבֵרָה *sasa*, *diripuit*, *legi-*
tur שְׁבֵרָה *solerti*, *diripui*, *pro* שְׁבֵרָה *lisse-*
ti, *vbi* שְׁבֵרָה *ponitur pro* סְבֵרָה, *cholem* *pro chiric*,
planè anomalū est. *Aly ad Poel* *referunt*.

3 *Benoni* *masculinū* *reperitur interdum*
cum tserē, *vt* מִזְרָה *mezare*, *dispergens*.

4 *Infinitivus quandoque mutat נ in jod*,
נְחַצֵּק *chacce*, *expectare*. *Ipsumque נ*
quiescit etiam in cholem, *vt* קְוָה *kavvo*, *ex-*
pectare.

5 *Imperatiui ultima inuenitur cum se-*
gol, *vt* רְבָה *rabbe*, *multiplica*. *Exciden-*
te autem ה remanet prima syllaba, *vt* נְלֵזָה
gal, *reuela*. *Mud* דְּלִיזָה *daliu*, *eleuate*, *per-*
fectum est, *habens jod pro נ*, *vt* sape jam
dictum est. *At* עֲרוֹן *ngharu*, *exinanite*,
שְׁנִין *chaschu*, *cacete*, *virumque* מִלֵּל

præt

præter normam.

6 *Futuri* & *venit aliquando cum segol
scens, ut זורה ezara. Illud ṫedam-
jun, assimilabitis, perfectum est. quid
jod est loco ה ut אֶחָד iechiappeu, occul-
tabunt, cum & pro ה, אַחֲרָה chapha, oc-
cultauit. Vox אַרְיוֹךְ arajjavec, rigabo-
te, præter anomala puncta habet litera-
rum metathesin אַרְיוֹךְ rivva, rigare. Re-
gulare esset אַרְיוֹךְ aravvec. *Futurum* deni-
què per apocopen abjecto ה, ut חַבֵּס te-
chas, operies, סַבָּס achas, operiam, &
cum camets, ut יְוִיתָן vajetau, & designa-
bat.*

Præteritum

I *Præteritum* inuenitur cum camets ca-
ton, ut בְּלוּ collu, finiti sunt: & cum
cholem, quando secunda respuit daghes, vi
הָרָה hora, cōceptus est, הַזְׁה docha,
expulsus est. In aliis vix semel, ut חָנָה
hoga, remotus est, חָנָה zunna, forni-
catus est, prorsus anomalum cēsetur, cūm
habeat sciurec, & daghes accentu conse-
quen-

quente. Rarius hic reperitur chiric, ut
קונית.

2 Benoni, נורה zore, ventilatus, cum
cholem propter ר.

Chiphis.

1 Præteritum sub figuratio n non can-
tum habet chiric, sed etiam segol & pa-
tach, etiam si gutturalis non sequatur, ut
הгла, migrare fecit, הראיתו ha-
reeti, feci videre. n habet etiā isere, præ-
sertim sequente gutturali, ut העלה he-
nghala, fecit ascendere. Secunda radi-
calis etiam recipit chiric, ut הניתת high-
ta, migrare fecisti. In tertia fæmine a ser-
uile ה transit in n, ut הרצת hirtzath, pro-
hirtsetha.

2 Paul inuenitur etiam cum camez ca-
ton, ut מפנה mophne, obuersus, & hu-
jus loco cum cholem, ut מזראה morea,
fœdata.

3 Infinitius usurpatur cum chiric præ-
teriti, ut מצות hikisoth, abradere. Exie-
quam in camez, ut הרבה harba, multi-
plic

plicare. Cerundia sine π conjugationis, ut
in aliis ordinibus, ut לִמְרוֹת lamroth, ad
irritandum, pro לִהְמָרוֹת lehamroth.

4 Imperatiuus ob defectum radicalis π
effertur per duplex segol, ut הַרְפָּה hereph,
desine, pro הַרְפָּה harpe: vel per duplex
parach propter primā gutturalem, ut הַעֲלָה
hanghal, fac ascendere: vel cum uno se-
gol sub π formativo, propter secundam gut-
turalem, ut עַתָּה hetangh, errare fac.

5 Futurum rejecto π recipit duplex se-
gol, ut יְרֵב ierev, multiplicabit: vel du-
plex parach, si prima sit gutturalis, ut וַיַּעַל
vajjanghal, & ascendere fecit, וַיַּעַל
vaanghal, & ascendere feci.

6 Quod si secunda thematis sit radica-
lis, manebit etiam segol, ut וַיַּחַז vajje-
thangh, & errare fecit, תִּמְחַז temach,
delere facies. A quo etiam תִּמְחַז tamchi,
delere facies f. pro תִּמְחַז tamchi.

7 Porro futurum illud monosyllabum
per apocopen breuitatis causa inuenit,
nempe in iis, in quibus secunda est una ex
כְּנֶר

בְּנֵר בְּנֵת begad chephat, ^ו vel p hīchā
bet patach, ^ו ut יָרַד iard, dominare fa-
ciet, יִפְתַּח iaphit, dilatabit, p̄שׁ iasck, po-
tabit, טַשׁ iasct, declinare faciet. ^{וְ}ix
וַיַּרְא vajare, & ostendit. Hoc ramen-
semel duntaxat in Hiphil reperitur, in Kal
sapissime.

Hophal.

1 Præteritum הָעַלְה honghala, ob-
latus est, scribitur per cholem pro cameis
caton (quod in Hophal ponendum est ob
primam gutturalem) ut dilaretur y. הַגְלָה
hogla, translatata est, bis reperitur pro
הַגְלָתָה hogletha.

Hithpacl.

1 Præteriti secunda persona habet etiā
ehiric, ut הַתְקִנֵּת hithkannita, possedisti.

2 Benoni cum isere reperitur, ut הַתְשִׁפְךָ
misetae, obstupescens, à הַשְׁפָךְ sciaa.

3 Imperatius defectiuns, siue cum apo-
cope, sic formatur, הַחֲלֵל hithchal, simu-
late ægrotum: & cum camez, ut הַחֲלֵל
hithchal. Illud הַכּוֹן hizzaccu, mundi

N. est

estore, & surpatur pro **הַנְּכֹז** hizdaccu,
zacha, mundare. *Cur autem hic est
& quidem transpositum, vide superius.*

4 *Futurum inuenitur abjecto הַעֲרָקוּ
itkan, possidebit se ipsum, יִתְגַּל itgal,
reteget se ipsum. Habet etiam in fine
camez, יֵתְגַּר thithgar, certabis.
יתחל, simulabit se ægrotum.*

CAPUT V.

*De verbis compositis, polysyllabis,
& anomalis.*

Quinque sunt ordines com-
positorum verborum. Pri-
mus est eorum, quæ com-
ponuntur ex defectiis Pe nun, &
quiescentibus Lamed aleph, quæ so-
lùm sunt quatuor נָבָא & נָשָׁא
naua, naca, nasa, & nascia, infregit, percus-
sit, rulit, & seduxit.

2 Secundus eorum, quæ compo-
nuntur ex defectiis Pe nun, & quie-
scientibus Lamed he, quæ sunt duo-
decim,

decim, נָצַח נְסִיחַ נְלִיהַ נְטֵה נְחַתָּה נְזֹהָנָה
 נְצָהַנְסִיחַ נְלִיהַנְטֵה נְחַתְּנְזֹהָנָה naſa, nafa, nala, naca,
 nata, nacha, naz'a, nana, naha, nada, na-
 scia, naka, volauit, tentauit, perfecit, per-
 cusſit, inclinauit, duxit, aspergit, habitauit,
 lamentatus est, elongauit, obliuus fuit, in-
 nocens fuit.

3 Tertius eorum quæ constant ex
 Pe jod, & Lamed aleph, quæ solūm
 sunt duo, נְיָרָא jare, jaſa, timere, e-
 gredi.

4 Quartus eorum, quæ constane
 ex Pe jod & Lamed he, quæ sunt sex,
 יְגַהָּה & יְגַהָּה & יְגַהָּה & יְגַהָּה &
 jaña, jaŋha, japha, & jara, dolore affici,
 proicere, opprimere, remouere, pulchrum
 esse, & projicere.

5 Quintus eorum, quæ constans
 ex Pe aleph, & Lamed he, quæ sunt
 septem, אֲלַחַת אֲבַת אֲתַתָּה אֲתַתָּה &
 naŋana, ala, ava, ava, atha, ara, & apha,
 lugere, jurare, cupere, concupiscere, venire,
 colligere, & coquere.

6 Hæc omnia, quod attinet ad pri-
mam syllabam, sequuntur conjuga-
tiones verborum Pe nun, vel Pe jod,
vel Pe aleph: quod spectat ad secun-
dam, sequuntur formam quiescen-
tium Lamed aleph, aut Lamed He,
eorum videlicet verborum, ex qui-
bus composita sunt.

7 Vnum solum est discrimen, quod
hæc composita non patiuntur defec-
tum primæ radicalis in infinitiuo,
& imperatiuo, ut ipsa simplicia pa-
tiebantur. nec enim dicimus à verbo
nata, in infinitiuo *nō roth*, sed
nō netoh, & sic de cæteris.

Exceptio.

Excipiuntur duo, נָשָׁה וְנָזֶן nasa, &
jatsa, quæ infinituum, & imperatiuum a-
*liquando habent cum defectu primæ radi-
calis, hoc modo: Infinitiuus בְּשָׂרֵת נָשָׁה*
*נָזֶן seeth, biseeth, chiseeth: Impera-
tiuuus שְׂאֹל שְׂאַל שְׂאִלָּה fa, seu, sei, seena.*

8 Verba quatuor, vel quinque li-
terar

terarum, paucissima sunt: suntque serere omnia ex duplicatione primae syllabae aliorum verborum, ut γένεσις scianghasciang, oblectauit, sic ἡ οὐσία scianga, γέλος ghigal, volvi, sic ἡ γέλω galal, οὐρανός jophjapha, pulcher factus est, sic ἡ οὐρά japha, מְרֹמֶר chamarmar, turbatus est, sic ἡ χαμάρ chamar.

9 Quæ ex literis dissimilibus constent, non sunt fortasse nisi duo, כְּרָסֵם chirsem, demolitus est, & כְּרַבֵּל chirbel, induitus est, quo sum utrumque est conjugationis Piel.

10 Verba anomala, quæ saepè occurunt, duosunt, כְּנַתְנָן natan dedit, quod est utrinque defectuum, & כְּנַתְשָׁה hishtachawa, adorauit, quod deducitur à οὐσίᾳ sciacha, & solùm in Hitchpael conjugatur. Utiusque iusflexionem obviodiorum commoditatem hic subjiciemus. Cas

נִתְנָה Præteritum.

נִתְמָה

N 3

Infinitiuus. Futurum.

נְתַנֵּנִי
velנְתַנְנוּ
נְתַנְנָהנְתַנְנָה
נְתַנְנָהנְתַנְנָה
נְתַנְנָהנְתַנְנָה
נְתַנְנָהImperatiu.
יְתַנֵּן
Benoni.נְתַנְנָה
נְתַנְנָהFuturum.
תַּתְנִין
Paul.נְתַנְנָה
נְתַנְנָהנְתַנְנָה
Infinitiuus.תַּתְנִין
velתַּתְנִין
נְתַנְנָה
velתַּתְנִין
נְתַנְנָה
velתַּתְנִין
נְתַנְנָה
תַּתְנִיןתַּתְנִין
נְתַנְנָה
פָּתַחתַּתְנִין
נְתַנְנָה
לְתַתְנִיןתַּתְנִינָה
נְתַמָּם
פָּתַחאֲלֹהֶסֶף
נְתַנְנָה Imperatiu.Futurum.
תַּתְנִין
velתַּתְנִין
נְתַתְנָה
תַּתְנִיןNihil aliud
reperiur hu-
iis verbi.Benoni.
נְתַנְנָה
velתַּתְנִין
תַּתְנִין
תַּתְנִיןתַּתְנִין
תַּתְנִין
תַּתְנִין

vel יִשְׁתַחֲוָה Benoni. *Hithpael.*

וִשְׁתַחֲוָה מְשֻׁתְחָוָה הַשְׁתַחֲוָה

מְשֻׁתְחָוִים מְשֻׁתְחָוִת הַשְׁתַחֲוִית

Infinitius. תְּשַׁתְחֹוחַ הַשְׁתַחְווִית

נְשַׁתְחָוֹת הַשְׁתַחְווֹת הַשְׁתַחְווֹת

וִשְׁתַחֲוָו Imperatiu. הַשְׁתַחְווִת

וִשְׁתַחֲוָנוּ הַשְׁתַחְווָנוּ הַשְׁתַחְווָנוּ

וִשְׁתַחֲוָנוּ תְּשַׁתְחֹוֹת הַשְׁתַחְווֹת

Futurum. אֲשֶׁר תְּשַׁתְחֹוחַ הַשְׁתַחְווִית

אֲשֶׁר תְּשַׁתְחֹוֹת הַשְׁתַחְווֹת

ii Inueniuntur etiam in scripturis aliquot voces compositæ ex variis conjugationibus, quæ inter anomala referri possunt, ut Numer. i. legimus hocPACKED, numeratus est, quod est compositū ex Hophal, & Hithpael. Item Psal. 7. יְרַדֵּךְ iraddoph, persequetur, quod est cōpositum ex Kal, & Piel. Sed hęc omnia ex Thesauris, & ex usu petenda sunt.

CAP V T VI.

De affixis verborum.

N 4 Quem

Quemadmodū nomina recipiunt
affixa pronomina, & propterea
nōnullam patiuntur punctorum
mutationem, ita quoque & verba: ut enim
ex הָבָרֶךְ dauer, & הַכָּא fit הָבָרֶךְ devar-
ca, verbum tuum, sic etiam *ex* פְּקֻדָּה pakad, & הַכָּא fit פְּקֻדָּה pekadca, visitauit te.
Sunt autem obseruanda tria, ante quam
de singularum personarum, quæ verbis
conueniunt, affixis dicamus. Initio scien-
dum est, solis actiuis verbis affixa proprie-
conuenire: siquidem affixa omnia verbis
adjuncta conueniunt persona patiēti, quā
sola verba actiua post se habere solent: nec
enim dicimus, disco te, sed solum, doceo te.
Itaque de passiuis conjugationibus, id est,
Niphal, Pual, Hophal, & Hithpael, nihil
hoc loco dicendum erit. Sunt tamen hic
duæ exceptiones.

2 Prima, infinitiorum passiuorū: quæ
quoniam interdum funguntur vice nomi-
num, affixa quoque eis raro, recipiunt, ut
בִּיּוֹם הַבָּרָאָם bejom hibbaream, in die
creari

creari eos, id est, in die creationis eorum.

3 Altera exceptio est neutrorum, quæ interdū habent affixa: sed tunc debet sub-intelligi commoda aliqua præpositio, ut **הַיְגָרָה**, non significat habitabit te, sed habitabit tecum, ponitur enim **בְּ** **הַיְגָרָה** nghimmea.

4 Deinde sciendum est quinque esse affixa quinque, quæ solis verbis **נָהָה** **נָהָה** **נָהָה** **נָהָה** **נָהָה** que quæ solis verbis quinque adjunguntur, videlicet: **מֶ** **אֵם** **אֵם** **אֵם** **אֵם** **אֵם** me cum eum eam eam adjunguntur. pro quibus adjunguntur **נָהָה**, **נָהָה**, **נָהָה**, **נָהָה**, **נָהָה** nominibus, **מֶ**, **אֵם**, **אֵם**, **אֵם**, **אֵם** me nos eum eam quamquam **וְ** reperit eam in nominibus, sed solum in numero multitudinis, ut **הַדָּעָרָךְ** deuarcha, verba ejus. Præterea quiescentia Lamed he, recipiunt etiam **וְ** hu, more verborum, ut in Psalm. 5. ver. 5. Non est **בְּפִיה** bepihu, in ore ejus, pro eorum, rectum, &c. Porro **וְ** nu, **וְ** na in omnibus modis, & temporibus locum habent præterquam in præterito.

5 Postremò sciendum est ex tribus personis verborum, terriā recipere omnia af-

N s fixa,

fixa, quæ sunt omnino decem. Dicimus enim, visitauit eum, eam, te, m.g. re, f. gen. me, c.g. eos, eas, vos, m.g. vos, f.g. nos, c. gen. Secundam verò non admittere nisi sex. nō enim recte dicimus, visitasti te, m.g. vel te, f.g. vel vos, m.g. vel vos, f.g. sed solum vi- sitasti eum, eam, eos, eas, me, nos. Primam denique admittere tanum octo: non enim dici potest, visitaui me, vel nos: sed solum, visitaui eum, eam, eos, eas, te, m. g. re, f.g. vos, m.g. vos, f.g. Nunc ad singulares personas veniamus.

De Præterio Kal.

De tertia persona singulari.

¶ Tertia persona singularis numeri ma- sculini generis cum omnibus affixis mutat camez primæ literæ in sceua: & patach secundæ literæ in camets, præterquā cum affixis בְּנֵי, וְבָנִים, ubi remanet patach: pro- ximè ante affixa ponuntur eadem pūcta, quæ in nomine דָבָר davar, exceptis affixis בְּנֵי, ante quæ ponitur camez, & affixo יְנֵי ante quod ponitur patach. In verbis quie-

seen-

sc̄ribus Lamed he, quia cum affixis perditur ultimum he, sit punctorum retrogradatio, ita ut camez secundæ ponatur sub prima, & sceua primæ euaneat: dicimus enim גַּלְהָה galahu, non גַּלְהָה ghelaha-hu. Ante affixum idem pūctum manet, quod antea erat, ut גַּלְהָ gala, cum affixo primæ personæ, sit גַּלְנִי galani.

De secunda singulari.

7 Secūda persona singularis masculina mutat ubique camez primæ literæ in sceua, & patach secundæ literæ retinet plurunque, interdum tamen mutat in chiric. Proximè ante affixa ponuntur puncta eadem quæ in tertia persona.

De prima singulari.

8 Prima persona singularis communis generis mutat camez in sceua, & retinet suum patach. Ante affixa proximè ubique manet chiric, ut antea.

De tertia persona plurali.

9 Tertia persona pluralis cōmuni, mutat ubique camez primæ literæ in sceua,

¶

& sceua secundæ in camets, & ante affixa semper habet sciurec.

De secunda plurali.

10 Secunda pluralis masculina nulla puncta mutat, sed solum abjecto ultimō dō, loco ejus recipit sciurec, proximè ante affixa.

De prima plurali.

11 Prima pluralis communis generis mutat ubique camets primæ literæ in sceua, & retinet suum patach secundæ literæ: ante affixa nihil additur, sed manent literæ, & puncta, quæ antea erant.

De tertia singulari fœminini generis.

12 Tertia singularis fœminini generis mutat ubique camets primæ literæ in sceua, & sceua secunde literæ in camets: interdum etiam, sed raro, in patach, & more fœmininorum nominum mutat ultimum he in tau: si autem sequatur affixum 17, etiam he affixi vertitur in tau, & ne duo tau concurrant primum abicitur, & ejus sign

signum infigitur daghes in sequenti. Proximè ante affixa ponuntur eadem puncta, quæ in nomine fœminino נְדָקָה tsedaka.

De secunda singulari fœm.

13 Secunda singularis fœminini generis mutat ubique camets primæ literæ in sceua: & retinet suum patach secundæ literæ, & sub tertia radicali similiter retinet suum sceua quiescens. Proximè autem ante affixa chiric longum adsciscit.

De secunda plurali fœm.

14 Secunda pluralis fœminini generis, eodem prorsus modo se habet, quo secunda pluralis generis masculini.

De Benoni, & Paul.

15 Participia, quemadmodum in inflexione sequuntur regulas nominum, ita etiam in affixis, & punctorum mutatione: & siquidem habet affixa propria verbis, explicantur ut nomina. Exemplum erit פּוֹקֵד אֶבְיוֹן pokedebu, visitans eum, פּוֹקֵד pokedo, visitor ejus.

De

De Infinitiuo.

16 Infinitiuus formæ טִפְעָה pakod mutat ubique camez in camez charuph, & cholem in sceua, ut יַפְעָה pokdo, visitare eum: si tamen sit gutturalis secunda thematis, sub ipsa camez charuph, & sub prima thematis camez, ut אַהֲבָה ahovc, amare eum.

17 Infinitiuus autem formæ טִפְעָה pekod retinet sceua primæ literæ, & mutat cholem secundæ in camez charuph, ut פְּקָרְבָּן pekodchen, pekodchem, pekodca, nec plura recipit affixa, quam haec tria.

18 Infinitiuus formæ מִתְּחָדֵת ach, servat sceua primæ literæ, nisi sequatur alterum sceua: tunc enim mutatur in chiric: patach autem secundæ cum affixo וְ vertitur in camets, cum affixis בְּ וְ נְ manet immotum, cum cæteris omnibus mutatur in sceua.

19 Denique infinitiuus formæ מִשְׁכָּאָח sub prima retinet sceua, sub sec

secunda vertit vau in camez, sub tertia
accipit camez chatuph, ut קְרַבְתִּי mescia-
choca.

20 Est autem obseruandum, infinito-
rum affixa, rūm actiūe, rūm passiūe expo-
ni posse: siquidem פָּרוֹדְו pokdo, significare
potest, visitatio ejus, siue visitatio refera-
tur ad eum, qui visitat, siue ad eum, qui
visitatur: exceptis tamen הַנְּהָנוּ הוּא, quo^מ
solūm patienti conueniunt.

De Imperativo.

21 Secunda persona singularis masculi-
na sequitur normā infinitui formae פָּקוֹד
pakod: ceteræ personæ nihil mutant.

De Futuro.

22 In toto futuro manent immota pun-
cta sub literis אֵין etan, nisi illud pūctum
sit camez: tunc enim vertitur in sceua. I-
tem immota manet puncta sub prima ra-
dicali. cholem autē secundæ radicalis ver-
titur ubique in sceua, præterquam cum
affixis בְּן, בְּמִ, בְּגִ, וְיִ mutatur in camez
chatuph: si vero sub secundaradicali non
sit

*su cbolem, sed patach: idem erit judicium;
quod de infinitivo formæ פְתַח pethach.*

De Piel.

23 In conjugatione Piel nihil peculiare occurrit, nisi quod ubique tserere secundæ radicalis veriuur in scena, præterquam cum affixis, נ, בּן, בּם, וּבּי veritetur in segol, וּבּי פִקְדֹּו pikkedo, visitauit eum, פִקְרָךּ pik kedca, visitauit te.

De Hiphil.

24 In Hiphil nulla mutatio fit, nisi in verbis quiescentibus nghajin van, ubi tserere literæ he veritetur in chateph segol, וּבּי הַבּינוּ hevino, וּבּי literæ o in Benoni, veritetur in scena, ut מַבּינוּ mevino, וּבּי camez literarum אַתְּ etan in futuro veritetur similiter in scena, ut יְבּוּנוּ jevino.

25 *Paradigma Affixorum.*

Præteritum Kas.

פִקְרָה	פִקְרָנִי	פִקְרָה
פִקְדָּה	פִקְדָּמִים	פִקְדָּה
פִקְרָן	פִקְרָכֶם	פִקְרָה
פִקְרָנוּ	פִקְרָנִי	פִקְרָה

vel

פִקְרָה

פִקְרָה

	פִּקְרָנוּבָן	פִּקְרָוּם	פִּקְרָתָה
	פִּקְרָה	פִּקְרָוּכָם	פִּקְרָתָנוֹ
vel	פִּקְרָתָהוּ	פִּקְרָנוֹ	פִּקְרָתָהוּ
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָה	פִּקְרָתָנוֹ
	פִּקְרָתָה	פִּקְרָוָךְ	פִּקְרָתָמָם
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָנוֹ	פִּקְרָתָנוֹ
	פִּקְרָתָמָם	פִּקְרָנוּבָן	פִּקְרָתָה
	פִּקְרָתָכָם	פִּקְרָתָמָם	פִּקְרָתָן
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָהוּ	פִּקְרָתָיִ
vel	פִּקְרָתָה	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָנוֹ
	פִּקְרָתָה	פִּקְרָתָנוֹם	פִּקְרָתָהוֹ
	פִּקְרָתָךְ	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָה
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָהוּ	פִּקְרָתָיִם
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָהוּ	פִּקְרָתָיכָם
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָיִה
vel	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָהוֹ	פִּקְרָתָיִךְ
	פִּקְרָתָהוֹ	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָיִזְךְ
	פִּקְרָתָיִהְוִי	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָתָיִזְךְ
	פִּקְרָתָיִנְךְּ	פִּקְרָנוּם	פִּקְרָתָיִכְךְּ
	פִּקְרָתָיִם	פִּקְרָנוּבָן	פִּקְרָוּ
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָנוּתָה	פִּקְדּוּחַ
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָנוֹבָה	פִּקְרוֹהַ
	פִּקְרָתָיִשְׁ	פִּקְרָנוֹבָה	פִּקְרוֹהַ
	פִּקְרָתָנוֹ	פִּקְרָנוֹבָן	פִּקְרוֹנִי

Eadem punctorum ratio, quia in

בְּקָרָ.

פְּקָדַתִּי *pakadri*. At פְּקָדַתּוּ *pekadtu*, *pekadten*, &c. omnia more masculini פְּקָדַתִּם *pekadtem*.

Zenoni.

פְּזֹקֶת	פְּזֹקֶה	פְּזֹקֶר
פְּזֹקֶתּוּ	vel פְּזֹקֶה	פְּזֹקֶדוֹ
פְּזֹקֶתְךָ	פְּזֹקֶדים	פְּזֹקֶרוּהוּ
פְּזֹקֶתּוֹת	& פְּזֹקֶדי	פְּזֹקֶדי
פְּזֹקֶתּוֹתִים	פְּזֹקֶה	פְּזֹקֶנְיִ

Paul.

פְּקוּדָת	פְּקוּדים	פְּקוּדָר
פְּקוּדָתוּ	& פְּקוּדי	פְּקוּדָר
פְּקוּדָות	פְּקוּדיוֹ	פְּקוּדוֹהוּ
פְּקוּדָתוֹתִים	פְּקוּדָה	פְּקוּדָה

Infinitiuus.

פְּקָדֵנוּ	פְּקָדָם	וּ
מָאֹס	פְּקָדָכֶם	פְּקָדָר
מָאֹסֹו	פְּקָרָנוּ	פְּקָדָהוּ
מָאֹסֶה	פְּקָהָה	פְּקָדָהוּ
מָאֹסִי	פְּקָרָה	פְּקָרָנוּ
רְדוֹן	פְּקָדָבָה	פְּקָדָה
רְבוֹגָה	פְּקָהָבָה	פְּקָדָה
	פְּקָנוּ	פְּקָהָבָנוּ

אַלְרָם

פתח	משחכם	רדרפכם
פתחכם	משחכון	רדרפכו
פתחכם:	فتحה	משוח
	פתחו	משחה

Imperativus.

פְקָדֹת	שִׁמְעָהוּ	פְקֹד
פְקָדֹנוּ	שִׁמְעַנִּי	פְקָדָנוּ
פְקָדֹתָה	גָּאֵל	פְקָדָתָה
פְקָדֹנוֹת	גָּאֵלהָ	פְקָדָנוֹת
פְקָדָי	גָּאֵלָנִי	פְקָדָנִי
פְקָדָיוֹת	גָּאֵלָםָן	פְקָדָמָן
פְקָדָנוֹתִי	אֶחֱבָה	פְקָרָנוֹתִי
פְקָדָתִים	אֶחֱבָהָה	פְקָרָתִה
פְקָדָינוֹתִי	אֶחֱבָהָה	פְקָרָתִה
פְקָדָתִיחָתִה	פְקָדָוָה	פְקָדָנָתָה
פְקָדָנוֹתִיאָתִה	פְקָדָוָהָה	פְקָדָנוֹתִיאָתִה
	פְקָדָנוֹתִי	שְׁמָעָה

pekodna tatum recipit pro-
nomina separata:

Futurum:

וְפְקָדָת	וְפְקָדָנוּ	וְפְקֹד
וְפְקָדָכֶם	וְפְקָדָךְ	וְפְקָדָוָה
וְפְקָדָנוֹתִי	וְפְקָדָנִי	וְפְקָדָנָתִה

וְפְקָדָתִים
וְפְקָדָנוֹתִי

יְפָקַד	וַיִּשְׁמַע	יְפָקַד
יְפָקַדְךָ	וַיִּשְׁמַעְתָּךְ	יְפָקַדְךָ
יְפָקַדְתָּךְ	וַיִּשְׁמַעְתָּךְ	יְפָקַדְתָּךְ
יְפָקַדְךָם	וַיִּשְׁמַעְתָּם	יְפָקַדְךָם
יְפָקַדְךָם	וַיִּשְׁמַעְתָּם	יְפָקַדְךָם
וְנַאֲלֵךְ	יְפָקַדְךָם	וְנַאֲלֵךְ
וְנַאֲלֵךְ	יְפָקַדְךָם	וְנַאֲלֵךְ
וְנַאֲלֵךְ	יְפָקַדְךָם	וְנַאֲלֵךְ

Cætera omnia huius personæ
יְפָקַדְךָ ipkedu, ut imperatiu. פָקַדְךָ pikdu.

C A P. V I I.

De litteris Paragogicis.

AD perfectam cognitionem nominum , & verborum, Paragogice sciendum est quinque esse littere quinque. literas , videlicet אַחֲרֵי ehəraion , quæ paragogicæ , sive addititiæ nominantur , propterea quod interdum tūm nominibus, tūm verbis, solius euphoniacæ causa , superadduntur : & quidem nō inuenitur Ecclesiastæ 11. in voce אֶלְيָהּ iehu, erit: ubi sciurec est loco chiric longi: sic enim esse debuit, אֶלְיָהּ jehi.

2 He

2 He inuenitur frequenter in voce *lajela*, nox. Item in infinitiuo, & imperatiuo: sed mutantur tunc puncta eo modo, quo propter affixa, ut *לפקודת lepokda*, ad visitandum, *זכריה זוכראלי zekra li*, memento mei. Denique etiam in futuro, ut *אשכנה escena*, *habitarbo*, *נשכה nishcha*, *לאjabimur lajachischa*, accelerabit.

3 Iod additur interdum nominibus adjectiis fœminini generis, ut *מלאashi melaashi*, *plena*, pro *melea*. Item Benoni, & Paul, ut *יושביו yoshev*, pro *yoshev*, *sedens*, & *גנבה ghenuvati*, *furto*, *ablata*, pro *ghenuva*. Item in infinitiuo, ut *להושיבи lehoscivi*, pro *להושיב lehosciv*, *ad habitare faciendum*. Denique inuenitur lib. 2. Regum, ca. 13. versu 20. in media voce *אמנון Amnon*, pro *אתנון Amnon*. Num *Amnon* frater tuus? &c. Et lib. 1. Esdræ, cap. 10. versu 16. *לדרוש ledarjosc*, pro *לדרוש ledrosc*, *ad querendum*: sed priori in lo-

O 3 co

214 PARS IIII. CAP. I.

co contēptus gratia additū videtur.

4 Vau redundat in illa voce ^{וְ}חай etho Genesis i. pro ^{וְ}חַיָת chajath.

5 Denique nun additum reperitur
frequenter tertia personæ præteriti
pluralis numeri, vi יְרָאָה jadenghun, co-
gnouerunt. Item in infinitivo, ut
בְּאֵת הָיָה beovdan, in pereundo: & futuro, ut
וְרָאָה תִּהְיֶה idrecun, tendent, תִּהְיֶה thidrecun, tenden-
tis quod etiam accidit si sequantur
affixa, ut יְכַבְּדָנִי jecabbedaneni, pro
יְכַבְּדָן jecabbedani, honorabit me. Atque
hæc de verbis & nominibus.

PARS QVAR-

TA, QVÆ EST DE

RELIQVIS ORATIO-

nis partibus, & de
Syntaxi.

CAPVT I.

De Aduerbio, Præpositione, Con-
junct